Ազգ
Azg armenian daily

Մայիս 20 Հինգշաբթի 1993

ԱԶԳԱՅԻՆ ՕՐԱԹԵՐԹ
Գ տարի, թիվ 94 (345)
գինը 10 ռ.
դասիչ 69149
Երեւան 375010
Հանրապետության 47
հեռ. 581841, ֆաքս 562941
տելեքս 243266 CPIRI SU

ԼՂՀ-ն կրկին դիմում է Ադրբեջանին

Պատանդների եւ ռազմագերիների հարցերով ԼՂՀ պետական հանձնաժողովը մայիսի 19-ին կրկին դիմել է Ադրբեջանի իշխանություններին գնդակահարության դատապարտված ռուսաստանցի 5 զինծառայողների հանդեպ մարդասիրություն ցուցաբերելու, հաշվի առնելով այն փաստը, որ դատապարտվածներն անմիջական մասնակցություն չեն ունեցել մարտական գործողություններին:

Ղարաբաղյան կողմը մեկ անգամ եւս պատրաստակամություն է հայտնում նրանց փոխանակել 6 ադրբեջանցի գերիների հետ: Հրաժարման դեպքում ԼՂՀ զինվորական դատախազությունը չի բացառում համանման միջոցների ձեռնարկումը 3 ադրբեջանցի գերիների նկատմամբ, որոնք ծանր հանցագործություններ են կատարել Մարտակերտի շրջանի Մարաղա գյուղի եւ ռուսական Լեւոնարխ գյուղի խաղաղ բնակչության դեմ: Վ. Ա.

Վեհաժողովների պատվիրակների կազմերը հաստատվեցին

Ինչպես տեղեկացրել էինք, վերջին 6 օրյա նիստում ՀՀ Գերագույն խորհուրդը Սեւծովյան տնտեսական համագործակցության խորհրդարանական, ԱՊՀ մասնակից պետությունների միջխորհրդարանական եւ ԵԱՀԽ վեհաժողովներում ՀՀ պատվիրակությունների կազմի ընտրության սկզբունքի հարցում այդպես էլ համաձայնության չէր եկել: Դա, մեղմ ասած, անհարմար վիճակ էր ստեղծել, քանզի ՀՀ ԳԽ նախագահությանն, ընդգրկված պատգամավորների մասին անհրաժեշտ տեղեկություններ հաղորդելու ժամկետները խախտելու փաստի առջեւ էր կանգնեցրել:

Վիճակը շտկելու համար երեկ ՀՀ Գերագույն խորհրդի արտահերթ նիստ էր հրավիրվել: Այս անգամ ժողովրդի ընտրյալներն ավելի խաղաղ էին տրամադրված եւ ներկայացված երկու՝ ՀՀՇ-ի եւ ՀՅԴ-ի նախագծերից նախապատվությունը տվեցին առաջինին: Այսպիսով, երեք վեհաժողովներում էլ ՀՀ պատվիրակությունները ի պաշտոնե կգլխավորի ՀՀ ԳԽ նախագահը, իսկ անդամներին, ըստ հաստատված քվոտայի, կորոշեն խորհրդարանում խմբակցություններ ունեցող կուսակցությունները եւ պատգամավորական խմբերը:

Այդ օրվա հիմնական խնդիրը համեմատաբար արագ լուծելով, խորհրդարանը որոշեց մնացած ժամանակն անտեղի չկորցնել. քննության առարկա դարձավ Հայաստանի Հանրապետության եւ Թուրքիայի Հանրապետության միջեւ պետական սահմանում տիրող իրավիճակի մասին հարցը: Խոսքը Արմավիրի շրջանի հատվածում մեծաքանակ խոշոր եւ մանր եղջերավոր անասունների մաքսանենգ առեւտրին էր վերաբերում: Լայն հասարակայնության շրջանում մեծ հետաքրքրություն առաջացրած այդ արտառոց երեւույթը բավականին նրբանկատ համարելով, խորհրդարանը որոշեց այն քննարկել փակ դռների հետեւում: Հ. Պ.

Է. ՇԵՎԱՐԴՆԱՁԵ. «ԵՍ ՍԻՐՈՒՄ ԵՄ ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ, ԵՐԵՎԱՆԸ ԵՎ ՀԱՅԵՐԻՆ»

Տեր-Պետրոսյանը մեծ նշանակություն է տալիս հայ վրացական հարաբերություններին

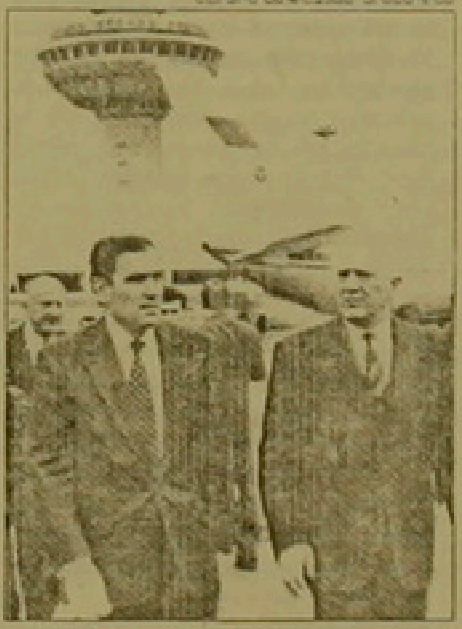

Երեկ Հայաստանի նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը եւ նույն օրը Երեւան ժամանած Վրաստանի ղեկավար, ԳԽ նախագահ Էդուարդ Շեւարդնաձեն ստորագրեցին պայմանագիր երկու երկրների միջեւ բարեկամության, համագործակցության եւ փոխադարձ անվտանգության մասին: Խորհրդարանների, կառավարությունների, արտգործնախարարությունների եւ այլ նախարարությունների միջեւ երկկողմ 15 համաձայնագրեր ու արձանագրություններ ստորագրեցին վարչապետները, ԳԽ նախագահների տեղակալները, արտգործնախարարները եւ այլ նախարարներ: Դրանք ընդգրկում են տնտեսական մի շարք ոլորտներ՝ այդ թվում երկաթուղին, առողջապահությունը, սպորտը, կապը, տուրիզմը, մաքսային կետերի բացումը:

Արձանագրություններից ու բանակցություններից հետո կայացած մամուլի ասուլիսում, պատասխանելով «Ազգի» այն հարցին, թե քննարկվել են արդյոք կնքված համաձայնագրերի իրականացման կոնկրետ մեխանիզմներ, Հայաստանի նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը պատասխանեց, որ կողմերը պայմանավորվել են, որպեսզի ստեղծվեն բարձր մակարդակի կառավարական մշտական հանձնաժողովներ, որոնց տրված հատուկ լիազորություններն իրավունք կտան իրականացնել օպերատիվ աշխատանքները.

▸ տես էջ 2

ՄՈԽՐԱԹԱՂԻ ՈՒՂՂՈՒԹՅԱՄԲ ԳՐՈՀԸ ԿԱՍԵՑՎԵԼ Է

Հայդուկների նոր հաջողությունը Թալիշի մոտ

Երեկ առավոտյան ադրբեջանական կազմավորումները Մարտակերտի շրջանի նվաճված տարածքներից լայնածավալ գրոհ են ձեռնարկել նույն շրջանի Մոխրաթաղ գյուղի ուղղությամբ: Այս մասին Ստեփանակերտից հաղորդում է մեր թղթակից **ՎԱՀՐԱՄ ԱՂԱՋԱՆՅԱՆԸ**, վկայակոչելով ԼՂՀ պաշտպանության բանակի շտաբից ստացված տեղեկությունները: Հայկական ուժերին հաջողվել է ոչ միայն կասեցնել թշնամու գրոհը, այլեւ անցնել հակահարձակման եւ հակառակորդին ստիպել նահանջել նախնական դիրքերը: Նախնական տվյալներով, հայկական կողմից կորուստներ չկան: Ադրբեջանական բանակի կորուստները ճշտվում են: Ըստ նույն աղբյուրների, ավելի վաղ մայիսի լույս 19-ի գիշերը ադրբեջանական կազմավորումները Աղդամի եւ Ֆիզուլու ռազմական հենակետերից զենքի տարբեր տեսակներից հրետակոծել են Ասկերանի, Մարտունու եւ Հադրութի շրջանների սահմանամերձ բնակավայրերն ու հայկական պաշտպանական դիրքերը: ԼՂՀ պաշտպանության բանակի ուժերը ստիպված են եղել պատասխան կրակ բացել: Մանրամասնությունները ճշտվում են:

Այս առթիվ Ադրբեջանի պաշտպանության նախարարությունը հաղորդում է, թե Ղարաբաղի տարածքից Ֆիզուլու շրջկենտրոնի եւ Աղդամի շրջանի սահմանամերձ բնակավայրերի հրետակոծության հետեւանքով վիրավորվել է խաղաղ մարդ: Ըստ նույն աղբյուրների, վերջին օրերին հայկական կողմը Քելբաջարի շրջանի տարածքով Հայաստանից Ղարաբաղ է տեղափոխել մոտ 15 միավոր զրահատեխնիկա, եւ ներկայումս Մարտակերտի շրջանում, Սարսանգի ջրամբարի հիդրոհանգույցի ուղղությամբ նկատվում են հայկական ուժերի մեծ կուտակումներ: Ադրբեջանական ռազմական գերատեսչությունում այն կարծիքին են, որ առաջիկայում հնարավոր է հայկական ուժերի լայնածավալ գրոհ Մարտակերտ շրջկենտրոնի եւ Շահումյանի շրջանի ուղղությամբ:

«Հայլուր» գործակալությունն իր հերթին վկայում է, թե մայիսի 18-ի երեկոյան ԼՂՀ Շահումյանի շրջանում գործող հայկական հայդուկային խմբերը Մարտակերտի շրջանի ծայր հյուսիս-արեւելքում գտնվող Թալիշ գյուղի մերձակայքում ոչնչացրել են ադրբեջանական մի պահակակետ: Այս գործողությունը, որի հետեւանքով ոչնչացվել է 5 եւ վիրավորվել 16 ադրբեջանցի զինվոր, հայկական խմբերին հնարավորություն է տվել իրենց վերահսկողության տակ առնել Մարտակերտ-Շահումյան ավտոճանապարհը: ԼՂՀ պաշտպանության բանակում այս տեղեկությունները չեն հաստատել: «Ազգ»

Այս անգամ թիրախը Կրասնոսելսկն է

Մայիսի լույս 19-ի գիշերը Հայաստանի սահմանամերձ շրջաններում ընդհանուր առմամբ հանգիստ է եղել: Միայն լուսաբացին ադրբեջանական կազմավորումները Գետաբեկի շրջանի ռազմական հենակետերից գնդացիրներից եւ ականանետներից գնդակոծել են Կրասնոսելսկի շրջանի Վահան եւ Վերին Ճամբարակ գյուղերի հայկական պաշտպանական դիրքերը: Նախնական տվյալներով, մեր կողմից տուժածներ չկան: Հայկական կազմավորումները ստիպված են եղել դիմել պատասխան համարժեք գործողությունների: Այս մասին հաղորդում են Հայաստանի պաշտպանության նախարարության լրատվական ծառայությունից: Այլ տվյալներով, նույն գիշեր գնդակոծվել եւ հրետակոծվել են նաեւ Կապանի, Սիսիանի եւ Իջեւանի շրջանների սահմանամերձ բնակավայրերը: «Ազգ»

Ազգային գվարդիան այլեւ չկա

Վրաստանի պաշտպանության նախարար Գեորգի Կարկարաշվիլին հրամայեց լուծարել հանրապետության ազգային գվարդիան: Այդ մասին ԻՖ-ին հաղորդեցին պաշտպանության նախարարության մամուլի կենտրոնում: Գվարդիայի հիման վրա ստեղծվեց առաջին բանակային կորպուսը: Ինչպես նշվում է նախարարի հրամանի մեջ, այդ քայլը համապատասխանում է Վրաստանի միացյալ զինված ուժերի շինարարության հիմնադրույթներին: Զվիադ Գամսախուրդիայի ժամանակ կազմավորված ազգային գվարդիան հանրապետության առաջին զինված միավորն է: Թենգիզ Կիտովանիի գլխավորությամբ այն վճռական դեր է խաղացել 1992 թ. հունվարին Զ. Գամսախուրդիային նախագահի պաշտոնից տապալելու գործում: ԻՖ

Երեքշաբթի Սանկտ Պետերբուրգի քաղաքապետ Անատոլի Սոբչակը հայտարարեց, որ հետկոմունիստական երկրների համար «ավելի նախընտրելի է նախագահական հանրապետությունը, որն ապահովում է ուժեղ իշխանություն»: Նրա խոսքերով, Ռուսաստանում խորհրդարանական հանրապետության կանոնավոր գործունեության համար բացակայում են իրական ժողովրդավարության պայմանները: Այսօր, ասաց քաղաքապետը, շարունակվում է «Գերագույն խորհրդի նախագահի բռնապետական դրության ամրապնդման ընթացքը»: ԻՖ

Սեյսմոլոգները հսկում են իրավիճակը

Անցած շաբաթ ՀՀ սեյսմիկ պաշտպանության ազգային ծառայությունը ստիպված էր զանգվածային լրատվության միջոցներով հանդես գալ Հայաստանի ընթացիկ սեյսմիկ իրադրության գնահատականով: Այդ քայլը թելադրված էր Ռուսաստանի ժողովրդական գուշակ Գավրիլինի կողմից արված ու «Մայակ» ռադիոկայանով տարածված այն կանխագուշակումով, ըստ որի մայիսի 15-25-ը Հայաստանում սպասվում է ուժեղ երկրաշարժ: Գնահատելով ընթացիկ սեյսմիկ իրադրությունը, ծառայությունը հայտարարել էր, որ բնակչությունը խուճապի ոչ մի հիմք չպետք է ունենա, քանի որ ՍՊԱԾ-ը հսկում է ընթացիկ սեյսմիկ վտանգի մակարդակը:

▸ տես էջ 4

Ձեւավորվում է եռակողմ նախաձեռնություն

Երեկ հրապարակվեցին բոսնիական սերբերի հանրաքվեի պաշտոնական արդյունքները՝ քվեարկողների 96 տոկոսը դեմ է Վենս-Օուենի ծրագրին, եւ գրեթե նույնքանը կողմ անկախության: Ռադովան Կարաջիչը երեկ լորդ Օուենին մեղադրեց իր կամքը սերբերին պարտադրելու մեջ եւ նրան «հակասերբ» որակեց: Վերջինիս հաջողվել էր, նախորդ օրը, համաձայնության բերել մահմեդականներին եւ խորվաթներին հրադադարի շուրջ: Մյուս կողմից, հակառակ Վենս-Օուենի ծրագրի սերբերի կողմից մերժմանը, Ռուսաստանի արտգործնախարար Անդրեյ Կոզիրեւը երեկ շարունակեց իր շփումները Հռոմում: Նա այսօր կժամանի Վաշինգտոն հանդիպելու պետքարտուղար Քրիստոֆերի հետ, որ նախորդ օրը մերժել էր ուրբաթ օրը ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդի արտահերթ նիստ գումարելու ռուսական առաջարկը, հանրաքվեից հետո անիմաստ նկատելով Վենս-Օուեն ծրագրին վերադառնալը: Մինչեւ շաբաթ վերջ Վաշինգտոն կժամանեն նաեւ Ֆրանսիայի եւ Բրիտանիայի արտգործնախարարները, Հռոմում Կոզիրեւի հետ գոյացած պայմանավորվածությամբ, ամերիկյան կողմին տրամադրելու համար մերժված նույն ծրագրի որոշ տարբերակներ կենսագործելու համար Բոսնիայում: Իր հերթին, Նորացման սերբական շարժման՝ Սերբիայում ամենազանգվածային ընդդիմադիր ժողովրդական կուսակցության ղեկավար Վուկ Դրաշկովիչը հայտարարեց, թե «Բոսնիայում ու Հերցեգովինայում Վենս-Օուենի հաշտության ծրագիրն իրագործելի է այն պայմանով, որ բոսնիացի սերբերին զինաթափեն ռուսներն ու ֆրանսիացիները»: «Միայն այդ դեպքում կարելի է խուսափել անցանկալի միջադեպերից,- ընդգծեց նա: Ես համոզված եմ, որ սերբը երբեք չի կարողանա կրակել ռուսի վրա: Մեզ մոտ ասում են, որ գոյություն ունի երկու աստված. մեկը երկնքում է, մյուսը երկրի վրա. դա Ռուսաստանն է»:

Դանիացիներն ընդունեցին Մաաստրիխը

Ձայների 56 տոկոս կողմ եւ 43 տոկոս դեմ համեմատությամբ դանիացիներն ընդունեցին մաս կազմել եվրոպական 12 երկրներն ավելի սերտ համագործակցությամբ միացնող Մաաստրիխի դաշնագրին, որը մերժել էին նախորդ հանրաքվեով: Լինելով դաշնագիրը դեռեւս չընդունած 3 երկրներից մեկը (մյուսները Մեծ Բրիտանիան եւ Գերմանիան են, որոնցից առաջինը հանրաքվեով, իսկ երկրորդը խորհրդարանական գործընթացով պետք է ընդունեն այն), երեքշաբթի օրը կայացած դանիական հանրաքվեի արդյունքները նոր ոգեւորություն առաջ բերեցին միության գաղափարի նկատմամբ թերահավատ դարձած եվրոպացիների մեջ: Բոլոր 12 երկրների կողմից ընդունվելու դեպքում Մաաստրիխի դաշնագրի իրականացման ճանապարհին ամենաբարդ խնդիրն է լինելու դրամանիշային միասնության ստեղծումը:

Ոսկու գնի կտրուկ աճ

Միջազգային շուկաների վրա երեկ ոսկու գինը կտրուկ բարձրացավ. յուրաքանչյուր ունցիայի վրա (մոտ 31,8 գրամ) շուրջ 10 դոլլար հավելում կրելով, ինչը բարձրագույնն է վերջին 15 տարիների ընթացքում: Ֆինանսական շրջանակներում այս երեւույթը բացատրվում է հետզհետե ավելի մեծ թվով մարդկանց ոսկու սպեկուլյացիայով զբաղվելով, որ իր հերթին հետեւանք է արժութային [illegible] սպեկուլյացիոն առեւտրով զբաղվելու գործում առկա մեծ ռիսկերի: ■

digitised by A.R.A.R.@

Է. Շեւարդնաձե. «ԵՍ ՍԻՐՈՒՄ ԵՄ ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ, ԵՐԵՎԱՆԸ ԵՎ ՀԱՅԵՐԻՆ»

Սկիզբը էջ 1

Նախագահն իր խոսքում մեծ նշանակություն տվեց հայ-վրացական հարաբերություններին եւ նշեց, որ ինքը բարձր է գնահատում Վրաստանի կառուցողական քայլերը շրջանում կայունության եւ հարեւան պետությունների հետ բարիդրացիական հարաբերություններ հաստատելու գործում: Իր հերթին Վրաստանի ղեկավար Էդուարդ Շեւարդնաձեն հայտնեց, որ երեւանյան բարձր մակարդակի հանդիպումը երեւույթ է երկու երկրների ժողովուրդների համար: Նրա ասելով, կողմերը քննարկեցին երկու երկրներին հուզող մի շարք հարցեր, այդ թվում շրջանում առկա հակամարտությունների կարգավորման հարցը: Պրն. Շեւարդնաձեն նաեւ նշեց, թե իրենք որոշել են ավելի հաճախակի հանդիպել, գոնե տարին երկու անգամ, բացի այդ խրախուսել են այլ մակարդակներով երկու պետությունների միջեւ երկխոսություններ սկսելու գաղափարը: Նա հաստատեց այն փաստը, որ Հայաստան եկող գազամուղի պահպանման համար կստեղծվեն համատեղ հսկիչ խմբեր:

Բանակցությունների արդյունքներին անդրադարձավ նաեւ Վրաստանի արտգործնախարար Ալեքսանդր Չիքվաիձեն, որը մեզ տված հարցազրույցի ընթացքում ասաց, որ թեեւ հայերն ու վրացիները դարեր շարունակ կողք-կողքի ապրել են եւ ունեցել ջերմ ու բարի հարաբերություններ, սակայն կնքված համաձայնագրերով երկու անկախ պետությունների հարաբերությունները կստանան միջազգային իրավական հիմք: Նրա ասելով, բոլոր նախնական բանակցություններն անցել են փոխըմբռնման մթնոլորտում, իսկ եղած տարընթերցումները հստակեցվել են եւ բերվել մի ընդհանուր հայտարարի:

«Համենայնդեպս, Գինեսի գրքի մեջ կարելի է մտցնել այն, որ մի օրվա մեջ ստորագրվեցին այսքան պայմանագրեր», ասաց նա:

Պրն. Չիքվաիձեն նշեց, որ քաղաքական հարցերում երկու երկրների արտգործնախարարները պարտավորվել են վերահսկել հասարակական կարծիքի ձեւավորումը: Նրա ասելով, շատ հաճախ որոշ հարցերի տարընթերցումները պատճառ են դառնում հասարակական կարծիքի սխալ ձեւավորմանը: Արտգործնախարարները պայմանավորվել են մշտական կապ պահպանել եւ կանխել նման միջադեպերը:

– Պրն. Չիքվաիձե, նախորդ այցի ժամանակ Դուք հավաստիացրիք, թե Հայաստան եկող հաղորդակցության ուղիները կվերահսկվեն: Սակայն նորից շարունակվում են պայթյուններն ու վթարները:

– Դա մեր գլխավոր ցավն է, որը հիմնականում պայմանավորված է Աբխազիայում ստեղծված իրավիճակով: Մենք ոչ մի կերպ չենք կարողանում կարգավորել այնտեղի իրադրությունը: Շեւարդնաձեի եւ Ելցինի վերջին հանդիպումը հույս է ներշնչում, որ երբ մայիսի 20-ից ուժի մեջ մտնի հրադադարը, պայմաններ կստեղծվեն իրավիճակի կայունացման համար:

– Իսկ ինչպես եք վերաբերվում այն կարծիքին, թե հայ-վրացական միությունն այնքան էլ չի խրախուսվում Ռուսաստանի կողմից:

– Ես պատկերացնում եմ, որ այդ միությունը Ռուսաստանում ոչ բոլորին է խանգարում: Ռուսաստանն էլ մի քանի մասերի է բաժանված եւ իմ կարծիքով այնտեղ առկա դեմոկրատական ուժերը չեն կարող չհասկանալ, որ երբ Հայաստանը, Վրաստանը եւ Ադրբեջանը շրջանում ունենան շփման եզրեր, դա կթեթեւացնի նաեւ Ռուսաստանի գլխացավը:

Մեր հարցերին պատասխանեց նաեւ Հայաստանի արտգործնախարար Վահան Փափազյանը, որը կարեւորեց հատկապես տնտեսական համակարգին վերաբերող պայմանագրերը: Նա հույս հայտնեց, որ այդ փաստաթղթերի շնորհիվ Վրաստանից Հայաստան ներմուծվող ապրանքների հոսքն ավելի կանոնավոր ձեւով կիրականացվի:

– Իսկ ինչ երաշխիքներ տվեց վրացական կողմը:

– Վրացական կողմը երաշխիքներ տալու մոտ է: Իրենք էլ լիակատար համոզվածություն չունեն, որ ամեն ինչ շատ հարթ կընթանա, սակայն, ինչպես նշեց Շեւարդնաձեն, Վրաստանը ինքնուրույն պետություն է, եւ իրենք պարտավոր են ստանձնած պարտավորություններն իրականացնել: Մեր արտգործնախարարությունների միջեւ ձեռք բերվեց պայմանավորվածություն միջազգային ասպարեզում համատեղ հանդես գալու մասին: Ես նկատի ունեմ հատկապես միջազգային բանկը, միջազգային վալյուտային հիմնադրամը, որոնցում մեր միասնական գործունեությունը կարող է երկու պետություններին օգուտ տալ:

Այնուհետեւ պրն. Փափազյանը հանդիպման արդյունքներին տալով բարձր գնահատական, նշեց, որ Վրաստանի հետ մեր հարաբերություններն այսուհետեւ կլինեն ոչ միայն բնականոն, այլեւ լավ: Թեեւ, նրա ասելով Վրաստանում կան խնդիրներ, որոնք անհանգստացնում են նաեւ Հայաստանին: Պրն. Փափազյանը նշեց, որ մեզ հուզող հարցերը դրվել են Վրաստանի իշխանությունների առջեւ եւ նրանք խոստացել են անել հնարավոր ամեն ինչ, որպեսզի Հայաստանում անհանգստություններ չառաջանան կապված Վրաստանի ներքին իրավիճակի հետ:

Վերջում ցանկանում եմ անդրադառնալ վրացական պատվիրակության Հայաստան կատարած այցի կազմակերպչական կողմի վրա, հատկապես լրագրողների իրավունքների ոտնահարման հարցին: Չգիտես ինչու, այս էլ քանիերորդ անգամ օտարերկրյա լրագրողներին (այս դեպքում վրացիներին) թույլ է տրվում մտնել բանակցությունների անցկացման կառավարական շենքը, հետեւել դրանց ընթացքին, իսկ տեղացի լրագրողներին մի քանի ժամ դրսում սպասեցնելուց հետո միայն հրավիրում են մամուլի ասուլիսի:

ՀԱԿՈԲ ՍԱՍՏՅԱՆ

ԼՂՀ հանրապետական մանկական հիվանդանոցում այսօր պառկած են Քելբաջարի շրջանի 29 վիրավոր բնակիչներ: Նրանց հետ գտնվող երեխաներին հատուկ ուշադրությամբ եւ խնամքով են վերաբերվում հայ բժիշկները: Հիվանդանոցի գլխավոր բժիշկ Նելլի Կարապետյանի վկայությամբ, հիվանդների ինքնազգացողությունը բավարար է, նրանց ցույց է տրվում համակողմանի օգնություն՝ մատակարարվում է սնունդ, հագուստ: Ինչպես հայ, այնպես էլ ադրբեջանցի հիվանդներին [illegible] հենակները, ընդգծեց Ն. Կարապետյանը: «Մենք բազմիցս դիմել ենք միջազգային Կարմիր խաչի ներկայացուցիչներին այդ հարցով օգնելու, սակայն ապարդյուն: Ցավոք, այդ հեղինակավոր կազմակերպությունն ակտիվություն չի ցուցաբերում [illegible] ազատելու հարցում»:

Մերձավոր ժողովուրդների միջազգային համաժողով

Մոսկվա, 19 մայիս, Սնարֆ: 12 երկրների՝ Ռուսաստանի, Հայաստանի, Բելառուսի, Բուլղարիայի, Հունաստանի, Կիպրոսի, Հարավսլավիայի, Ռումինիայի, Մոլդովայի, Ուկրաինայի, Լեռնային Ղարաբաղի հանրապետության եւ Հյուսիսային Օսիայի ներկայացուցիչներ էին մասնակցում Մոսկվայում անցկացվող մերձավոր (արեւելաքրիստոնեական) ժողովուրդների խորհրդաժողովի միջազգային կազմկոմիտեի առաջին նիստին:

Մշտապես գործող խորհրդաժողովը, որի առաջին համաժողովը կանցկացվի այս տարվա հոկտեմբերին Մոսկվայում, կազմակերպված է հասարակական եւ կրոնական գործիչների, քաղաքական միավորումների, գիտական ու մշակութային կենտրոնների ուժերով եւ կազմակերպիչների կարծիքով, «մերձավոր ժողովուրդներին կօգնի առավել բարենպաստ արտաքին պայմաններ ստեղծել իրենց պետականության ամրապնդման համար, համաձայնեցնել իրենց գործողությունները միջազգային ասպարեզում, զուգակշռություն ապահովել ինչպես ակտիվացող իսլամական խորհրդաժողով կազմակերպության հետ, այնպես էլ ՆԱՏՕ-ի ուժեղ կառույցների հետ առկա հարաբերություններում»:

Ինչպես նշվեց նիստում, մերձավոր ժողովուրդների խորհրդաժողովն ուղղված չէ որեւէ մեկի դեմ: Այն պետք է լցնի այդ ժողովուրդների փոխհարաբերություններում ստեղծված դատարկությունը:

Նիստում ելույթ ունենալով, Հայաստանի ԳԽ պատգամավոր պրոֆ. Սուրեն Զոլյանն ասաց, որ «այսօր հնագույն ժողովուրդներին հետնապահների դեր է հասկացվում: Նոր ոչ կառավարական դաշինքը վերադարձ է մեր ակունքներին: Մեզ միավորում է ոչ թե «դեմը», այլ «կողմը», ընդգծեց Զոլյանը:

Կազմկոմիտեի նախագահ, Ռուսաստանի ԳԽ սահմանադրական հանձնաժողովի պատասխանատու քարտուղար Օլեգ Ռումյանցեւը Սնարֆի թղթակցի հարցին պատասխանելով նշեց, որ խորհրդաժողովի ստեղծման գաղափարը ծագել է որպես միջին ուղղություն իշխանությունների անգործության ու պաշտոնական արտաքին քաղաքականության ձախողումների եւ ծայրահեղ հայրենասիրական արմատականության միջեւ: Այդ շարժմանն ազդեցիկ քաղաքագետների մասնակցությունը, որոնք կօգնեն քաղաքացիական հասարակության բջիջները կապելու կառավարական ու պետական հաստատությունների հետ, համաձայնեցված ազդեցություն գործելով պաշտոնական դիրքորոշման վրա, խորհրդաժողովի ջանքերն արգասավոր կդարձնի:

Խորհրդաժողովի մասնակիցներն արտահայտվեցին սերբերի եւ հայերի անկախության պայքարի օգտին: Մտահոգություն արտահայտվեց Բալկանների, Ռուսաստանի եւ Անդրկովկասի գործերին Թուրքիայի միջամտության ակտիվացման առնչությամբ:

Հունաստանի հանրապետության պաշտպանության եւ արտաքին քաղաքականության հիմնադրամի ներկայացուցիչ Խրիստո Սիուրիսը ներկայացրեց Հունաստանի ԱԳՆ վերջերս արած հայտարարության մասին, որով այդ պետությունը պատրաստակամություն է հայտնում համակողմանի քաղաքական ու տնտեսական օգնություն ցույց տալ Հայաստանին եւ Լեռնային Ղարաբաղի հանրապետությանը:

Մայիսի 19-ին աշխատանքն ավարտած խորհրդաժողովի մասնակիցներին ողջույնի նամակ է հղել Մոսկվայի եւ համայն Ռուսիո պատրիարք Ալեքսիյ Բ-ն:

Սնարֆ

Բծավոր տիֆով հիվանդ են 2 հոգի

Մենք արդեն հաղորդել ենք, որ Վարդենիսի շրջանում նկատվել են վարակիչ հիվանդության, հնարավոր է՝ բծավոր տիֆի դեպքեր: Հայտնել էինք, որ դեռեւս կատարվում են հետազոտություններ հիվանդների թվի եւ կոնկրետ հիվանդության ճշտման ուղղությամբ:

Երեկ ՀՀ առողջապահության նախարարի տեղակալ Արարատ Մկրտչյանից տեղեկացանք, որ բուն հետազոտության արդյունքներով հաստատված է երկու հոգու բծավոր տիֆի հիվանդությունը: Բոլոր անհրաժեշտ միջոցառումներն իրականացվում են: Հիվանդները բավարար վիճակում են: Բոլոր այն անձինք, ովքեր հոգեբուժական հիվանդանոցում հիվանդներն այցելել են, դիտվել են որպես շփման մեջ գտնվողներ, վերցվել են հսկողության տակ, եւ անցկացվել է լաբորատոր հետազոտություն, որի արդյունքը, բարեբախտաբար, բացասական է եղել: Պրն. Մկրտչյանը հայտնեց նաեւ, որ Վարդենիսի շրջանում տեղի առողջապահական մարմինների միջոցով կազմակերպվում են ամենօրյա շրջայցեր ջերմող հիվանդներ հայտնաբերելու համար:

Առողջապահության նախարարի տեղակալը հավաստիացրեց, որ հիվանդության հետագա տարածումը կանխարգելված է:

Գ. Ն.

Տուրիզմը դեռեւս կայացման շրջանում

Ինչպես հայտնեց ՀՀ արտասահմանյան տուրիզմի գլխավոր վարչության «Արմինտուր» ֆիրմայի տնօրեն Գրիգոր Հովհաննիսյանը, տուրիզմի ոլորտը Հայաստանում դեռ գտնվում է կայացման շրջանում: Հայաստան են այցելում անհատ զբոսաշրջիկներ, խմբակային տուրիզմ փաստորեն գոյություն չունի: Ինչ վերաբերում է հյուրանոցներին, ապա արտասահմանյան հյուրերին տեղավորում են «Արմենիա», «Անի» եւ «Դվին» հյուրանոցներում:

Վերջերս շահագործման հանձնվեց «Արմենիա» հյուրանոցի առաջին հարկը: Սակայն համապատասխան հանձնաժողովը դեռեւս չի որոշել հյուրանոցի կատեգորիան: Ամենայն հավանականությամբ, այն կլինի առաջին 4-աստղանի հյուրանոցը Հայաստանում:

Խոսելով տուրիզմի ոլորտում կատարվող բարեփոխումների մասին, Գրիգոր Հովհաննիսյանը տեղեկացրեց, որ ներկայումս կառավարությունում քննարկվում է արտասահմանյան տուրիզմի կառուցվածքում փոփոխություններ մտցնելու հարցը: Մասնավորապես ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարությունը մշակում եւ համակողմանի քննություն է անում Հայաստանում արտասահմանյան տուրիզմի զարգացման հեռանկարային ծրագիրը, որը կոլեգիայում քննարկվելուց հետո կներկայացվի ՀՀ կառավարության քննարկմանը: Հովհաննիսյանը հայտնեց նաեւ, որ ներկայումս կապեր են հաստատվում Հնդկաստանի, Հունգարիայի ֆիրմաների հետ, համագործակցության մասին առաջարկներ են ստացվել նաեւ Իտալիայից, Իսպանիայից, Ֆրանսիայից: Հայաստանի եւ Կիպրոսի, Հայաստանի եւ Սիրիայի միջեւ կնքված միջկառավարական համաձայնագրերի բաղադրիչ մասն է նաեւ տուրիզմի զարգացումը վերոհիշյալ երկրների միջեւ: Ներկայումս ՀՀ արտգործնախարարությունը զբաղվում է այս հարցով: Միջկառավարական համաձայնագիր է մշակվում նաեւ Վրաստանի հետ: Վերջերս Երեւանում էր գտնվում վրացական մի պատվիրակություն, որը հայկական կողմի հետ մեկտեղ կատարում էր վերջնական ճշտումներ:

ՍՈՆԱ ՄԱՆՈՒՐՅԱՆ, ՆՏ

Ադրբեջանը մտադիր չէ մտնել ԱՊՀ միացյալ տնտեսական գոտի

Ինչպես միաժամանակ հայտարարեցին Ադրբեջանի երկու փոխվարչապետներ Վահիդ Ահմեդովը եւ Աբաս Աբասովը, Ադրբեջանը չի մտնի ԱՊՀ միացյալ տնտեսական գոտի: Վահիդ Ահմեդովը գտնում է, որ ԱՊՀ տնտեսական գոտին նախատեսում է միասնական քաղաքական համակարգի ստեղծում, ինչն անհամատեղելի է անկախ արտաքին տնտեսական քաղաքականության հետ: Աբաս Աբասովի կարծիքով, ԱՊՀ պետությունների ղեկավարների մայիսի 14-ին Մոսկվայում կայացած խորհրդակցության ժամանակ համագործակցության մասին ներկայացված առաջարկությունների ծրարն ունի Ադրբեջանի համար մի շարք անընդունելի դրույթներ: Երկու փոխվարչապետների նման հայտարարություններն ապշեցուցիչ են, քանի որ ավելի վաղ նախագահը եւ խորհրդարանի ղեկավարը նշում էին ԱՊՀ միացյալ տնտեսական գոտի մտնելու անհրաժեշտությունը:

Սնարֆ

Ընդերքում 1,5 միլիարդ տոննա նավթ

Ադրբեջանի ընդերքում կա ավելի քան 1,5 միլիարդ տոննա բարձրորակ նավթ, լրագրողներին հաղորդեց հանրապետության Գիտությունների ակադեմիայի ակադեմիկոս Շաֆայաթ Մեհդիեւը: Բավական է նշել, որ Ապշերոնի թերակղզում գտնվող հին, «մաշված» հանքավայրերի ընդերքում, մինչեւ 1000 մ խորության վրա, նավթի մնացորդ պաշարները կազմում են ավելի քան 300 միլիոն տոննա: Այդ կապակցությամբ հորանային արդյունահանման մեթոդների կիրառումը ստանում է չափազանց կարեւոր նշանակություն: Բացի այդ, ակադեմիկոսի կարծիքով, մեծ հետաքրքրություն է ներկայացնում քարհանքային եղանակով բիտումի, բիտումային ավազի եւ ծանր նավթի ձեռքբերումը, որոնք տեղադրված են հանրապետության մի շարք շրջաններում եւ հումք են ծառայում միաժամանակ քիմիական, մետաղագործական, շինարարական եւ այլ ճյուղերի համար: Միայն Ապշերոնի 5 «մաշված» հանքավայրերում հայտնաբերվել է 50 հողատարածություն, ուր կա մոտ 520 տոննա նավթ, որից 416,8 տոննա հնարավոր է արդյունահանել առանց որեւէ դժվարությունների:

Սնարֆ

Նոր վարչապետն սկսում է եւ ապատեղեկացնում

Ադրբեջանի նոր վարչապետ Փանահ Հուսեյնովը լրագրողների հետ իր առաջին հանդիպման ժամանակ, անդրադառնալով Բաքվում մտցված արտակարգ դրությանը, հավաստեց, թե այն «չեղյալ կհայտարարվի ժամկետը լրանալուց հետո»: Հետո նա հայտարարեց. «Հայաստանում մտցված ռազմական դրությունը նշանակում է, որ մեր հարեւանները ամենայն հավանականությամբ շարունակելու են հարձակողական գործողությունները»: Այս մասին հաղորդեց «Ադրբեջան» թերթը:

ՆՏ. Ինչպես հայտնի է, Հայաստանում ռազմական դրություն չի մտցվել: ՆՏ

Ամերիկացի հրեաները իրենց ցեղակիցների մոտ

Ադրբեջանում ճանաչողական այցով է գտնվում «Սոխնութ» համաշխարհային հրեական գործակալության մարդասիրական ծրագրերը ֆինանսավորող ամերիկյան հրեական կազմակերպության պատվիրակությունը: Նրա անդամներն այցելեցին հանրապետության այն շրջանները, ուր հոծ բնակվում են հրեաները: Նրանք եղան նաեւ հրեական դպրոցներում: «Սոխնութ» գործակալության Ադրբեջանի բաժանմունքի հաղորդագրության համաձայն, Բաքվում գործում է 3 հրեական դպրոց, հանրապետության մի շարք այլ շրջաններում գործում են իվրիտի ֆակուլտատիվ դասընթացներ, ուր ադրբեջանցի դասախոսները դասավանդում են իսրայելցի գործընկերների հետ միասին: Ինչպես հայտնի դարձավ Թուրան գործակալությանը, երեկ երեկոյան նախագահ Էլչիբեյը ընդունեց ամերիկյան հրեական կազմակերպության պատվիրակությանը:

Սնարֆ

digitised by A.R.A.R.@

ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ ՀՈՒՍԱԼԻՈՒԹՅԱՄԲ 162-ՐԴ ՏԵՂՈՒՄ

Աշխարհում հուսալիության գծով Հայաստանը զբաղեցնում է 162-րդ տեղը: 1993 թ. մարտին անգլիական Euromoney հանդեսը փորձագիտական գնահատական տվեց աշխարհի բոլոր երկրներին: Հետազոտությունները հիմնված են վտանգը վերլուծող մասնագետների, ապահովագրական ընկերությունների եւ բանկերի ներկայացուցիչների հարցումների վրա: Օգտագործված են նաեւ Համաշխարհային բանկի տվյալները: Հարկ է նշել, որ արեւմտյան ներդրողները սովորաբար հաշվի են առնում այդ հանդեսի տվյալները: Վտանգի կամ հուսալիության ամբողջական ցուցանիշը հաշվարկվել է 100 բալանոց սանդղակով: Ըստ որում, այն ներառում է 9 մասնավոր ցուցանիշ, որոնք բնութագրում են այս կամ այն երկրի հուսալիությունը. տնտեսական արդյունավետություն, քաղաքական վտանգ, պարտքի ցուցանիշ, բանկային վարկավորման մատչելիություն, կարճաժամկետ ֆինանսավորման մատչելիություն, երկարաժամկետ վարկային կապիտալի մատչելիություն, անհաղթահարելի հանգամանքների ծագման հավանականություն, վարկունակություն, պարտքի վճարման կամ դրա տարկետման հանգամանքների անտեսում: Հուսալիության ամենաբարձր ցուցանիշն ունի Ճապոնիան (99,44): Նրան հաջորդում են ԱՄՆ, Շվեյցարիան, Ֆրանսիան, Նիդեռլանդները, Ավստրիան, Գերմանիան, Մեծ Բրիտանիան, Կանադան, Բելգիան: Նախկին ԽՍՀՄ երկրները հուսալիության աստիճանով չեն մտնում առաջին հարյուրյակի մեջ: Հարցման ենթարկված մասնագետների կարծիքով, նախկին Միության երկրներում անհաղթահարելի հանգամանքների ծագման հավանականությունը բավականին մեծ է: Այդ երկրներից Արեւմուտքի ներդրողների համար առավել հուսալի գործընկեր է Էստոնիան, իսկ ամենաանհուսալին՝ Հայաստանը, որն ստացել է 13,58 բալ եւ աղյուսակում զբաղեցրել 162-րդ տեղը: Հայաստանին հաջորդում են միայն Սոմալին, Աֆղանստանը եւ Կուբան: Ադրբեջանը, որն ըստ հարյուր բալանոց սանդղակի ստացել է 13,66 բալ, գտնվում է 1 աստիճան բարձր: Հետաքրքրական է, որ Անդրկովկասում արեւմտյան փորձագետներն ավելի հուսալի գործընկեր են համարում քաղաքական հակասություններից բզկտվող եւ իր հարեւաններից ավելի անկայուն Վրաստանին: Նա աղյուսակում զբաղեցնում է 155-րդ տեղը: Վրաստանում քաղաքական վտանգի աստիճանի ցուցանիշը (3,40) նույնպես գերազանցում է Հայաստանի եւ Ադրբեջանի ցուցանիշը (0,28): Համեմատության համար նշենք, որ քաղաքական վտանգի ամենաբարձր ցուցանիշը Բոսնիայում ու Հերցեգովինայում է, ինչպես նաեւ Իրաքում (0,00): Արեւմուտքի մասնագետների կարծիքով, նախկին Միության երկրներում առավել արդյունավետ են ներդրումները Էստոնիայի, Ղազախստանի, Լատվիայի եւ Լիտվայի տնտեսության մեջ, ամենափոքր արդյունավետությունն ունեն Տաջիկստանի, Հայաստանի, Մոլդովայի եւ Վրաստանի տնտեսությունները:

Հետաքրքիր է, որ նախկին Միության բոլոր հանրապետությունները 1992 թ. սեպտեմբերից մինչեւ 1993 թ. մարտ մի քանի աստիճան ցած են տեղափոխվել: Այս առումով «ռեկորդակիրներ» են դարձել Ուկրաինան եւ Ռուսաստանը, որոնք համապատասխանաբար իջել են 23 եւ 20 աստիճան:

ՆՏ-ի մեկնաբանությունը. Հայաստանի մասին ստեղծված նման կարծիքը մեծապես օբյեկտիվ պատճառներ ունի (անկայուն վիճակ սահմանամերձ գոտում, շրջափակում, էներգետիկ ճգնաժամ, կառավարության տնտեսության մի շարք ծրագրերի արեւմտյան հեղինակավոր փորձագետների բացակայություն): Բայց այս իրավիճակում վերջին դերը չի խաղում նաեւ կառավարության տնտեսական նախարարությունների բլոկի ղեկավարությունը, որը չի գիտակցում տնտեսական ու ֆինանսական բազմաթիվ կարեւոր խնդիրներին առնչվող տվյալների, տեղեկությունների մամուլին տրամադրելու կարեւորությունը: Դրանով իսկ Արեւմուտքի տնտեսագետ վերլուծաբանները հաճախ խեղաթյուրված տեղեկություններ են ստանում հանրապետության իրավիճակի մասին: Այս ամենը լրացուցիչ դժվարություններ է ստեղծում օտարերկրյա երկարատեւ ներդրումների սուր կարիք զգացող Հայաստանի համար:

ՆՏ

Անհուսալի հիվանդներին ինքնասպանության գործում օգնող ամերիկահայ բժիշկ Ջեկ Գեւորգյանն անցյալ շաբաթ դատարանում ձերբակալվեց, երբ պարզվեց, թե անձամբ օգնել է խաղցկեղով տառապող անհուսալի մի հիվանդի ինքնասպանությանը, ինչը Միչիգանի նահանգի օրենքով արգելվում է: Պաշտպանի համաձայն, հիվանդը Գեւորգյանի պատրաստած սարքից կարբոն մոնօքսիդ է շնչել: Պաշտոնաթող բժիշկը պայմանականորեն հանձնվել է իր պաշտպան փաստաբանին:

Հայ առաքելական եկեղեցին օգնում է փախստականներին

Չորեքշաբթի օրը, մայիսի 19-ին, Ամերիկայի Հայ Առաքելական Եկեղեցու Արեւելյան Թեմը սկսում է կոշիկների եւ անկողնային սպիտակեղենի բաշխումը փախստականներին Գորիսի, Կափանի եւ Մեղրու շրջաններում: Առաջնորդարանը պատրաստել է բաշխման համար շուրջ 7000 օգնության փաթեթներ համաձայն տեղական իշխանությունների պատրաստած ցուցակների: Յուրաքանչյուր անձ կստանա կոշիկ, գուլպա, վերմակի ծածկ, սավան եւ բարձի երես:

«Մեր առաջնորդարանը եւ Հայաստանի Առաքելական Եկեղեցին շատ մտահոգված են այն փախստականների վիճակով, որոնց գյուղերը մասնակիորեն ոչնչացված են ռմբակոծությունների հետեւանքով», ասաց Առաջնորդարանի Երեւանի գրասենյակի տնօրեն Լոռենս Այվազյանը: «Մենք խորհրդակցեցինք մարդասիրական այլ կազմակերպությունների հետ եւ որոշեցինք կենտրոնանալ փախստականների անմիջական այս կարիքների վրա: Մենք օգնում ենք Արցախից տեղահանված փախստականներին, ինչպես նաեւ ներքին փախստականներին Հայաստանի հարավային շրջաններից»:

Օգնության փաթեթները Առաջնորդարանը հատկացրել է շնորհիվ Ամերիկայի Ազգային Եկեղեցական Խորհրդի նվիրատվության:

ՀԱՀ-ը անց է կացնում տնտեսական դասընթաց

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանն իր աշխատանքն է սկսել «Միջազգային տնտեսական հարաբերություններ» թեմայով դասընթացը, որ ՀՀ-ում Միացյալ Նահանգների դեսպանատան աջակցությամբ կազմակերպել է ՀԱՀ-ի հատուկ դասընթացների բաժինը:

Դասախոսությունների շարքը, որ վարում է ամերիկահայ իրավաբան, ներկայումս Հայաստանի արտաքին գործերի նախարարության Հյուսիսային Ամերիկայի բաժնի վարիչ Վարդան Օսկանյանը, ընդգրկում է ամենաբազմազան թեմաներ՝ առաջարկի ու պահանջարկի մեխանիզմները եւ դրանց ազդեցությունը համաշխարհային արտադրանքի ու դրամի արժեզրկման վրա, ֆինանսական եւ դրամային քաղաքականություն, միջազգային դրամային համակարգ, առեւտրական քաղաքականություն, միջազգային արտադրանք ու փոխանակում եւ այլն: Շուրջ 160 ունկնդիրների թվում կան տարբեր նախարարությունների ու գերատեսչությունների, բանկային եւ ֆինանսական համակարգի, մասնավոր ձեռնարկությունների ներկայացուցիչներ, ուսանողներ:

Մատուցվող թեմաները շատ այժմեական են, գտնում է Վարդան Օսկանյանը: Հայաստանում ավելի քան 70-ամյա կենտրոնական տնտեսական համակարգից անցում է կատարվում ազատ շուկայական հարաբերությունների եւ այս պարագայում շատ կարեւոր է, որ հայ մասնագետներին փոխանցվի արեւմտյան տնտեսաձեւի բազմամյա փորձը:

Ներկա դասընթացը կտեւի մինչեւ հունիսի 8-ը, իսկ նրանք, ովքեր չեն հասցրել անդամագրվել այս անգամ, նույն դասախոսությունների շարքին կարող են մասնակցել եկող ամսվա 8-ից:

Մոսկվայի «րեավարչական» բաժանումը

Մոսկվան բաժանված է ինը հանցավոր կլանների միջեւ, հայտարարեց մայրաքաղաքի ներքին գործերի գլխավոր վարչության կազմակերպված հանցագործությունների դեմ պայքարի շրջանային վարչության պետի տեղակալ Վլադիմիր Պոնոմարենկոն օրերս կայացած բրիֆինգում:

Որ Մոսկվան իրոք վերահսկվում են զանազան հանցախմբեր, հայտնի էր վաղուց: Բայց այժմ բրիֆինգում առաջին անգամ հրապարակվեցին տվյալներ գործող կլանների մասին: Պարզվում է, որ դրանցից ամենահզորը՝ չեչենականը, ընդգրկում է մոտ 800 անդամ: Լյուբերցիի խմբավորումն ունի 350 մարդ, բայց նրա «առավելությունն» այն է, որ այստեղ մեծ կշիռ ունեն հեղինակավոր լիդերները՝ 31 հոգի: Երրորդ տեղում են դաղստանցիները՝ 370: Այնուհետեւ գալիս են մոտ 300 հոգի ընդգրկող հանցախմբերը, որոնց մեջ են ադրբեջանականը, Սոլնցեւոյինը, Պոդոլսկինը եւ այլն:

Հետաքրքրական է, որ ամենահզոր կլանների մեջ առաջինը տրվեց վրացականի անունը, թեեւ նրա անդամները մեծ թիվ չեն կազմում. մեր հարեւանները գերազանցապես զբաղված են մարդկանց առեւանգումներով: Մյուս կողմից վրացիներն են ամենից շատ ենթարկվում քրեական պատասխանատվության. այս տարի իրավապահ ուժերի ձեռքն է ընկել 193 հոգի: Ըստ երեւույթին, ռուսներն ատամ ունեն նաեւ ադրբեջանցիների նկատմամբ. ձերբակալված է 211 մարդ: Համեմատության համար նշենք, որ պատժվել է ընդամենը 36 չեչեն:

Բնականաբար, ինչպես նշվեց բրիֆինգում, այդ ավազակախմբերը դաժանորեն մրցակցում են ազդեցության ոլորտների համար, այդ պայքարում կանգ չառնելով ոչ մի բանի առաջ: Հունվարից հետո «վարչական» վերաբաժանման հողի վրա տեղի է ունեցել վեց խոշոր ընդհարում, որոնց մասնակիցներից վեցը սպանվել են եւ տասից ավելին վիրավորվել: Իսկ որքա՜ն բազմաբնույթ են ավազակախմբերի գործողությունները՝ թալան, սպանություն, շորթում, ռեկետ, առեւանգում, կաշառակերություն եւ այլն:

Բայց բրիֆինգում ամենազարմանալին թերեւս այն էր, որ այս անգամ հայերի անունն առանձնապես չհոլովվեց...

Ռ. Դ.

Ֆիրմա «ԱՐՍԱ»

Երեւան-Հալեպ-Երեւան	7 օր	180 դոլլար + 25000 ռուբ. + 7500 ս. ի.
Երեւան-Դուբայ-Երեւան	7 օր	420 դոլլար + 45000 ռուբ.
Երեւան-Բրատիսլավա	7 օր	235 դոլլար + 80000 ռուբ.
Երեւան-Աշխաբադ-Դելի	7 օր	170 դոլլար + 182000 ռուբ.

Ցանկացողները կարող են դիմել «Անի» հյուրանոց N 520

Երբ մարդիկ վերհիշում են իրենց արմատները

Վերջերս Մոսկվայում բարեգործական միջոցառում էր կազմակերպվել այստեղ հյուրընկալված ղարաբաղցի երեխաների համար: Ընտիր սեղան, թանկարժեք նվերներ, սրտահույզ խոսքեր: Միջոցառման նախաձեռնողն էր «Գթասրտություն» բարեգործական ընկերությունը, որի նախագահն է, ուշադրություն դարձրեք, «Ռուսաստանի գթասրտության շարժման լիդեր» Նիկոլայ Այվազյանը: Չակերտները դնում եմ նրա համար, որ դրանք իմ խոսքերը չեն:

Կարելի է հուզիչ մի լուր գրել այդ իրադարձության մասին, որն իրոք ոչ մեկին անտարբեր չթողեց: Բայց իմ ուշադրությունը գրավեց նաեւ մի այլ հանգամանք: Մոտ տասնհինգ տարի ապրելով Մոսկվայում եւ լրագրության բերումով շփվելով տեղի շատ հայերի հետ, ես ժամանակ առ ժամանակ ստիպված եմ եղել արձանագրել տխուր մի փաստ. զուգակցիս ազգային պատկանելության միակ (ու երբեմն վերջին) հուշարձանը ազգանունն է: Ոմանք ազգության կորուստը ընդգծել են մեղավորությամբ, ուրիշները՝ կեղծ ինտերնացիոնալիստական հայտարարություններով, երրորդները նշել են, որ «պատահաբար» են հայ ծնվել եւ այլն:

Նիկոլայ Այվազյանին հեռվից գիտեմ, նրա մասին շատ են գրում թերթերը, ցուցադրում է հեռուստատեսությունը: Շատ չծավալվելու համար բերենք միտրոպոլիտ Պիտիրիմի խոսքերը. «Գթասրտության ծառայության անցկացրած բարեգործական միջոցառումները չեն լուծի բոլոր խնդիրները, բայց կպահպանեն բարոյական ոգին, եւ կարող է այն գործը, որ սկսել է Նիկոլայ Այվազյանը, ձեռք կբերի համընդհանուր բնույթ, եզակիից կդառնա զանգվածային երեւույթ: Այվազյանը բիզնեսմեն է, իր դաժան օրենքներ թելադրող կապիտալի ներկայացուցիչ: Բայց նա դրա հետ մեկտեղ ենթարկվում է միայն մարդասիրության եւ կարեկցանքի օրենքներին: Տա աստված, որ նման մարդիկ շատ լինեն, եւ թող երբեք նրա ձեռքը չաղքատանա եւ չհոգնի նվիրաբերումներից»:

Տասնյակ բարեգործական միջոցառումներ, անվճար սննդամթերքներ կարիքավորներին, ցածր գներով ապրանքների վաճառք, նպաստներ հաշմանդամներին, բազմազավակ ընտանիքներին եւ այլն: Եւ այդ ամենը «խենթ միլիոնատիրոջ» սեփական միջոցների հաշվին: Եւ վերջերս հանդիպման ժամանակ ինձ հետաքրքրում էր նաեւ մի հարց՝ ինչքանո՞վ է նա հայ: Որովհետեւ ռուսական մամուլում նրան նվիրված բազմաթիվ նյութերի մեջ միայն մի անգամ է հիշատակված, որ նա հայ է: Միջոցառումներից մեկի ժամանակ մի երգիծաբան Ելցինի ձայնով ասել է. «Այվազյանը մեր ռուսահայն է, այդ պատճառով մենք նրան Ճապոնիային չենք տա»...

Պարզվեց, որ նա ծնվել է Կուբանում, կոլտնտեսության նախագահ Վարդան Այվազյանի ընտանիքում: Մանուկ հասակում կորցրել է մորը: Հայերեն չգիտե, մինչեւ վերջերս ակտիվ կապեր չի ունեցել հայության հետ: Առայժմ չի ասում, թե ինչպես է մեծ գումարներ աշխատում:

Հետաքրքիր բան պատմեց մոսկվաբնակ ղարաբաղցի բիզնեսմեններից մեկը, որոնց ֆինանսական աջակցությամբ, ի դեպ, հանգստանում էին արցախցի երեխաները: Մի օր՝ հանդիպելով Այվազյանի հետ, վերջինս հարցնում է՝ Վարդանիչ (ապտերն են այդպես բարեկամաբար դիմում Այվազյանին), այդքան շատ բան ես անում ռուս մարդկանց, երեխաների համար, ժամանակն է մի քիչ էլ ազգիդ ծառայես: Նա Այվազյանին հրավիրում է Մոսկվայի հայկական եկեղեցի, որտեղ վերջինս առաջին անգամ է լինում, հրավիրում է նաեւ եղեռնին նվիրված երեկոյին: «Այսքան հայ մի տեղ առաջին անգամ եմ տեսնում», հետո խոստովանում է Այվազյանը: Եւ սկսվում է այն հակադարձ պրոցեսը, որ կոչվում է հայացում:

Հիշյալ միջոցառման ժամանակ չհաջողվեց հանգամանորեն զրուցել Այվազյանի հետ, հուզված ու զբաղված էր նա: Այդքան ղարաբաղցի երեխա էլ նա առաջին անգամ էր տեսնում: Անվանի բարեգործը հրավիրել էր նաեւ «Վեստի» թղթակցին, որն ուշանում էր: «Նա իրավունք չունի ուշանալ, նյարդայնանում էր Այվազյանը, ես միլիոններ եմ ծախսել Ռուսաստանի համար, իսկ հիմա ուզում եմ օգնել նաեւ իմ ժողովրդին»:

Աստված, Նիկոլայ Այվազյան, որ օգնում ես քո ժողովրդին: Համենայն դեպ, որ դու միայն սկսում ես քո հայանվեր գործունեությունը:

ՌՈՒԲԵՆ ՅԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ
Մեր սեփ. թղթակից, Մոսկվա

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՄԵՐԻԿՅԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

Հատուկ դասընթացների բաժին. կարճ դասախոսություններ

1. Բանակցությունների սկզբունքները շուկայական հարաբերություններում

Մայիսի 22, 26, 28, 29, 31 1993 թ.
Մաս Ա. ժ. 10:00-13:30
Մաս Բ. ժ. 15:00-18:30
Դասախոսներ. Դեբորահ Վելզ, Ջոան Մախ

2. Դրամային եւ բանկային խնդիրներ

Մայիսի 31 – հունիսի 11, 1993 թ.
Յուրաքանչյուր երկուշաբթի, չորեքշաբթի եւ ուրբաթ, ժ. 18:00-21:00,
Դասախոս Վարդգես Բրուտյան

3. Ստրատեգիական պլանավորում (միայն գրադարանավարների համար)

Մայիսի 24 - հունիսի 8, 1993 թ.
Մայիսի 24, երկուշաբթի, ժ. 10:00-12:00,
Մայիսի 25-27, ժ. 9:00-12:00
Մայիսի 31, երկուշաբթի, ժ. 9:00-12:00
Հունիսի 1-4: Գործնական համախումբ
Հունիսի 7: Ընդհանուր ծրագրի վերանայում
Դասախոս. Սիլվա Մանուկյան, Արամ Չուլուկյան

Դասախոսությունները կընթանան անգլերեն լեզվով, հայերեն համընթաց թարգմանությամբ: Յուրաքանչյուր դասընթացի գրանցման արժեքը 200 ռուբլի: Լրացուցիչ տեղեկությունների համար կարող եք զանգահարել 27-33-70 հեռախոսահամարով:

digitised by A.R.A.R.@

Հարց

ՄՏԱՎՈՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

Այժմ կողք կողքի գոյատեւում են երկու իրարամերժ տնտեսական կացութաձեւեր՝ մասնավոր եւ բյուջետային: Բյուջետայինը կոմունիստներից ժառանգություն ստացած կառավարման կենտրոնացված համակարգն է, որը, ինչպես երեւում է, իր ընձեռած հնարավորություններով, առանձնաշնորհներով եւ արտոնություններով շատ է դուր եկել մեր երիտասարդ կառավարողներին, որոնք ամեն կերպ պահպանում եւ «կատարելագործում» են այն: Պետական համակարգի կողքին ստեղծվել է ազատ ձեռներեցության ոլորտը, որտեղ կենտրոնացված են բոլոր սեփականաշնորհված ձեռնարկությունները եւ հաստատությունները: Երբ հաշվի առնենք, որ որպես կանոն սեփականաշնորհված են քիչ թե շատ նյութական բարիքներ արտադրող եւ բաշխող ճյուղերն ու ձեռնարկությունները եւ, բացի այդ, տնտեսության կազմալուծման ներկա պայմաններում հիմնական եկամուտները ստացվում են այս կամ այն ճանապարհով երկիր ներմուծված ապրանքների վաճառքից եւ վերավաճառքից, ապա պարզ կդառնա, որ երկրի հիմնական եկամուտներն այժմ կուտակվում են ազատ ձեռներեցության ոլորտում:

Անցումն ազատ շուկայական հարաբերություններին կործանարար ազդեցություն է թողնում բյուջետային ոլորտի վրա, քանի որ գների սանձազերծումն աննախադեպ չափերով արժեզրկում է դրամը, իսկ կառավարությունը, ինչպես երեւում է, միջոցներ չի կարողանում գտնել բյուջետային համակարգի (որտեղ մտնում են երկրի քաղաքական, տնտեսական եւ բարոյական կենսագործունեությունն ապահովող բոլոր ոլորտները՝ վարչական, գիտական, մշակութային, արդյունաբերական, առողջապահական եւ այլն) աշխատողների աշխատավարձերը բավարար չափով ինդեքսավորելու համար: Արդյունքում բյուջետային համակարգի աշխատողների կենսամակարդակն էապես ցածր է:

Առաջին հայացքից թվում է, թե պետությունը հարկային ճիշտ քաղաքականության շնորհիվ կարող է եկամուտները հավասարակշռված եւ արդարացի բաշխել պետական եւ մասնավոր ոլորտների միջեւ, դրանով նա միաժամանակ կլուծի նաեւ բնակչության սոցիալական պաշտպանվածության խնդիրները: Սակայն, ավաղ, նման խնդիրն ի զորու է լուծել միայն բնակչության շահերին ջատագով ժողովրդավարական ուժեղ պետությունը, որտեղ գործադիր իշխանությունների գործունեությունը խստագույնս վերահսկվում է օրենսդիր եւ դատական իշխանությունների կողմից: Իսկ մեր երկրում իշխանությունը հանձնված է ոչ մեկի կողմից չվերահսկվող մի խումբ «ընկեր տղերքի» ձեռքը: Օգտվելով երկրի ներկա «երկկենցաղային» վիճակից, երբ մարդկանց մի ոտքը շուկայական ոլորտում է, իսկ մյուսը՝ բյուջետայինում, նրանք նաեւ, օգտվելով պաշտոնական դիրքից եւ օրենքների անկատարությունից, իրենց հսկողության դաշտում են պահում եկամուտներով հարուստ շուկայական ոլորտը, եւ, բացի այդ, աշխատավարձի ձեւով կլանում բյուջետային ոլորտի եկամուտների առյուծի բաժինը: Դեռեւս կոմունիստների օրոք բյուջետային համակարգում եկամուտները բաշխվում էին որոշակի հաստատված եւ ավանդական դարձած հարաբերակցությամբ, ըստ որում բարձրագույն դպրոցի աշխատողների (դոցենտների, պրոֆեսորների, գիտաշխատողների եւ այլն) աշխատավարձերն ավելի բարձր էին, քան պետական ոլորտի աշխատողներինը: Դրանով էր բացատրվում բարձրագույն դպրոցի աշխատողների քիչ թե շատ բարվոք վիճակը: Սակայն վերջերս առանց ավելորդ աղմուկի, ժողովրդից գրեթե գաղտնի, իշխանությունները խախտել են աշխատավարձային սանդղակի վրա ստեղծված այդ հավասարակշռությունը հօգուտ պետական ապարատի աշխատողների: Այժմ նախարարությունների քարտուղարուհիներն ավելի բարձր են վարձատրվում, քան պրոֆեսորները:

Նման բան կարող է թույլ տալ միայն իր երկրի զարգացման հեռանկարների նկատմամբ բոլորովին անտարբեր մի կառավարություն:

Այդ «քաղաքականության» կործանարար հետեւանքներն ակնհայտ են: Այն տանում է բարձրագույն կրթության եւ գիտության համակարգերի կազմալուծման, որովհետեւ այդ ոլորտի աշխատողներն իրենց աշխատանքի դիմաց չստանալով բավարար վարձատրություն, լքում են աշխատանքը եւ իրենց բախտը որոնում ուրիշ բնագավառներում, անգամ ուրիշ երկրներում: Մնացած առավել ծերերը եւ անզորները հիմնականում զբաղված են իրենց հանապազօրյա հացը ճարելու հոգսով, բայց ոչ բնավ բարձրագույն դպրոցի կատարելագործման հեռանկարներով: Հիասթափված է նաեւ երիտասարդ սերունդը, որին բնավ չի ձգում մտավորական դառնալու տխուր հեռանկարը:

Կասկածից վեր է, որ նման երկիրը գոյատեւել չի կարող եւ փլուզումը կանխելու համար անհրաժեշտ է նրա կենսագործունեությունն ապահովող բոլոր ոլորտների բնականոն գործունեության ապահովում: Դժվարությունները, որոնք պարտավոր է հաղթահարել երկիրը, ինչպես տեսանք, նախեւառաջ տնտեսական եւ սոցիալական բնույթի են: Սակայն կրթության եւ գիտության ոլորտի աշխատողների աշխատավարձերի բարձրացումն ամենեւին չի նշանակում շնորհների պարգեւում, այլ դրանով պետությունը սոսկ կատարում է մարդկանց աշխատանքի արդարացի գնահատման իր գործառույթները: Բանն այն է, որ գիտնականը կամ մանկավարժը թեպետ անմիջապես չի մասնակցում ապրանքարտադրությանը, սակայն «շուկայական» լեզվով արտահայտված, դա դեռեւս չի նշանակում, թե նա չունի ազատ շուկա դուրս բերելու իր «ապրանքը»: Այդ ապրանքը բարձրագույն տաղանդի եւ երկար տարիների համառ եւ քրտնաջան աշխատանքի շնորհիվ կուտակված գիտելիքների պաշարն է, առանց որի անհնար է ապահովել երկրի տնտեսական եւ տեխնիկական առաջընթացը: Զարգացած երկրում եւ հասարակարգում այն շատ ավելի բարձր է գնահատվում, քան սովորական նյութական ապրանքները, որոնք այժմ մտավորականին վաճառվում են իր աշխատավարձից շատ ավելի բարձր գներով: Զարգացման երկար ուղի անցած երկրներում, կրթական եւ գիտական համակարգերի առավել զարգացման եւ կատարելագործման նպատակով, պետությունն իր վրա է վերցնում մտավոր «ապրանքը» ժողովրդական լայն զանգվածներին հասցնելու միջնորդի դերը՝ փնտրելով, ըստ այնմ, եւ գտնելով պահանջարկի եւ առաջարկի միջեւ արդարացի հավասարակշռություն ստեղծող սոցիալական համապատասխան մեխանիզմներ:

Նման միջնորդական առաքելություն նախկիններից ժառանգել է նաեւ ՀՀ ներկա կառավարությունը, որը սակայն ակնհայտորեն «արտադրողի» շահերը զոհում է «սպառողի» շահերին: Եւ ցավալին այն է, որ նա այդ բանն անում է ոչ թե բարոյական ինչ-որ ազդակներից դրդված, այլ լոկ այն պարզ եւ նախնական գիտակցությամբ, թե «սովածին ավելի հեշտ է ընկճել», իսկ ամենաանհնազանդ խավը, ինչպես վաղուց հայտնի է, մտավորականությունն է:

Սակայն ինչ կարող ես անել մի երկրում, ուր գողությունը եւ թալանն առօրեական են դարձել, մտքի աշխատողը հավանաբար անելիք չունի եւ օբյեկտիվորեն իրեն պետք է վարժեցնի բզկտվող եւ սովալլուկ կյանքին: Մնում է հուսալ միայն, որ նման անբնական վիճակը երկար չի գոյատեւի, ավարտ կունենա, միայն թե նրան ծնող երկիրը կարողանա դիմանալ հոգեվարքի տանջանքներին:

ՖԵԼԻՔՍ ՄԱԾԱՐՅԱՆ
Ֆիզ. մաթ. գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր
Մտավորականների միության նախագահ

Տոներ

«Համբարձում»

Այսօր Համբարձում է: Մեր ազգային եկեղեցու սուրբ տոներից մեկը:

Աշխարհի բոլոր կրոններն ունեն իրենց հիմնադիրները՝ Կրիշնա, Բուդդա, Մուհամմեդ եւ այլն: Նրանց հետեւորդներն ի նշան հարգանքի, երբեմն-երբեմն երկրպագության են գնում իրենց առաջնորդների շիրիմներին եւ... կանգ առնում հավիտենական պատնեշի առջեւ, քանզի մահվան վարագույրը նրանց բաժանում է միմյանցից: Իսկ ոսկորներով լեցուն անկենդան գերեզմանները հասարակում են Արարչի խոսքին ուղղված աղամորդիներին. «Հող էին, հողին պիտի վերադառնան»: Դարերի ընթացքում համայն «իմաստուն» համարվածները ցանկացան խուսափել Աստծո կամքից եւ գծոտեցին իրենց բանկագին մեռելներին: Ջո՞ւր ջանքեր: Պողոս առաքյալը դրանց «ծեփված գերեզմաններ» անվանեց: Մահվան անկում եւ խոր ծեփո՞վ պիտի փակես, ով խղճուկ արարած:

Բայց գիտցի՛ր, ով մարդ, որ մահվան վարագույրն արդեն պատռվել է կյանքի զորությամբ, խայտալ եւ հաղթելով մեր Տեր Հիսուս Քրիստոսի կողմից, որն իր մահով հաղթեց մահին: Եւ նույն Պողոս առաքյալը հաղթանակած աղաղակել է. «Ո՞ւր է, ով մահ, քո խայթոցը, ո՞ւր է, ով գերեզման, քո հաղթությունը» (Ա Կորնթ 15.55): Իսկ երբ ուզում ես այցելել Քրիստոսի գերեզմանին եւ երկրպագել նրա աճյունը, ապա անիմաստ է ցանկությունդ: Այն դատարկ է, դեռ այն ժամանակվանից, երբ քեզ նման մի քանի հոգի նույնպես ուզեցին մահվան երրորդ օրը գնալ գերեզման եւ տեսան. «քարը գերեզմանից մի կողմ էր գլորված: Ներս մտնելով Հիսուսի մարմինը չգտան: Եւ մինչ նրանք այդ բանի համար տարակուսանքի մեջ էին, ահա երկու մարդիկ լուսափայլ հանդերձանքով երեւացին նրանց: Եւ երբ կանայք զարհուրեցին եւ իրենց երեսները գետին խոնարհեցին, այն մարդիկ ասացին նրանց. «Ինչո՞ւ եք ողջին մեռելների մեջ փնտրում: Այստեղ չէ, այլ հարյավ» (Ղուկաս, 24. 2-5):

Եւ Հիսուսը խոստացած օր բազում ապացույցներով երեւաց յուրայիններին, վկայեց Աստծո արքայության մասին եւ իր վերջին հորդորները տվեց՝ ասելով. «Ինձ համար վկաներ պիտի լինեք Երուսաղեմում եւ ամբողջ Հրեաստանում ու Սամարիայում մինչեւ երկրի ծայրերը»: Երբ այս բաներն ասաց, մինչ նրանք նայում էին, համբարձվեց: Մի ամպ նրան այլերից ծածկեց: Երբ այլերը երկինք հայած նայում էին նրա հետեւից, ահա երկու ճերմակ հանդերձներով մարդիկ նրանց մոտ կանգնեցին եւ ասացին. «Ով գալիլեացիներ, ինչո՞ւ եք կանգնել եւ երկինք նայում, այս Հիսուսը, որ ձեր միջից երկինք համբարձվեց, պիտի գա նույն ձեւով, ինչպես տեսաք նրան երկինք գնալիս» (Գործք Առաքելոց 1. 8-11):

Այո՛, հիմա մեր Տերը մարմնով մեզ հետ չէ, նա փառքով համբարձվեց այս մեղավոր աշխարհից, բայց մեզ որբ չի թողել, ինչպես ոմանք են կարծում, այլ Հոր Աջ կողմում նստած բարեխոսում է իրեն հավատացողների համար, մինչեւ այն օրը, երբ երկնքում կհնչի ազդարարության փողի ձայնը, քանզի նա նորից է գալու երկիր, բայց այս անգամ որպես ահեղ ու անաչառ դատավոր, որպես մարդ կրակ, ինչպես եւ գրված է. «Բայց այդ օրերին արեգակը պիտի խավարի ու լուսինը իր լույսը պիտի չտա: Եւ աստղերը երկնքից պիտի թափվեն ու երկնքի մեջ զորությունները պիտի շարժվեն: Այն ժամանակ Մարդու Որդուն պիտի տեսնեն ամպերով եկած, մեծ զորությամբ ու փառքով: Այն ժամանակ պիտի ուղարկի իր հրեշտակներին ու պիտի հավաքի իր ընտրյալներին չորս կողմերից, երկրի ծայրերից մինչեւ երկնքի ծայրերը» (Մարկոս, 13.24-27):

Հիմա խոսքը քեզ է ուղղում, սիրելի ընթերցող հայորդի: Հավատա, որ նա պիտի գա ու պիտի չուշանա: Բա՛ց քո սրտի դռները եւ ընդունիր նրան որպես Տեր ու Փրկիչ: Հակառակ դեպքում ստիպված կլինես նրան տեսնելու որպես ահեղ Դատավոր: Այսօր քանի ժամանակը քո ձեռքում է, մի արհամարհիր նրա անչափ խաղաղությունն ու համբերությունը, այլ քննիր քո անձը եւ տես, ինչպե՞ս ես քո Տեր Աստծուն դիմավորելու, որպես Տիրո՞ջ ու Փրկչի՞, թե՞ որպես ահեղ ու անաչառ Դատավորի: Իմաստուն եղի՛ր եւ կյանքը ընտրի՛ր, որպեսզի ապրես:

Նյութը պատրաստեց
ՍԵՐՈՒԺԱՆ ԲԱԲԱՋԱՆՅԱՆԸ

Տարեր

Սկիզբը՝ էջ 1

Սեյսմիկ ծառայությունը հսկում է իրավիճակը

Երեկ տեղի ունեցած մամուլի ասուլիսում ՍՊԱԾ-ի գլխավոր տնօրեն Սերգեյ Բալասանյանը մի անգամ եւս հավաստեց, որ խուճապի համար ոչ մի հիմք չկա. «ՍՊԱԾ-ն անընդհատ ու ամենայն ուշադրությամբ հետեւում է սեյսմիկ վտանգի մակարդակի փոփոխություններին»: Նա նշեց, որ ծառայությունն ունի բոլոր միջոցները իրավիճակի վրա անհրաժեշտ հսկողություն իրականացնելու համար: Այս հարցում անհրաժեշտ է նաեւ ազգաբնակչության աջակցությունը: Սակայն դրա փոխարեն տեղի են ունենում հակառակ գործընթացները, վնասվում, շատ հաճախ ոչնչացվում են ծառայության դիտակետերը, վերջերս, օրինակ, Գառնիում շարքից դուրս է բերվել ամերիկյան դիտակետ:

ՍՊԱԾ-ի տնօրենը հայտնեց, որ Հայկական լեռնաշխարհում եւ ընդհանրապես Անդրկովկասում սկսած 1976 թ. գնում է սեյսմիկ ակտիվացում, դրա հետեւանքներն են տեղի ունեցած 7 ուժեղ երկրաշարժերը՝ 3-ը Թուրքիայում, 2-ը Վրաստանում, 1-ը Իրանում եւ 1-ը Հայաստանում: Մեր շրջանում ուժեղ երկրաշարժերի կրկնման պարբերականությունը սովորաբար լինում է 30-40 տարին մեկ: Սակայն նշված դեպքերը ցույց են տալիս, որ ակտիվությունը բավականին բարձր է: «Սակայն եւ նորից եմ շեշտում, որ խուճապի ոչ մի հիմք չկա: Եւ այսօրվա վիճակը նույնն է, ինչ ասենք մի 15 օր առաջ», կրկին հավաստիացրեց պրն. Բալասանյանը:

Խոսելով արհեստական երկրաշարժերի մասին, նա նշեց, որ դրանց վրա իրոք աշխատում են, հատկապես զարգացած երկրներում: Դա ունի երկու հիմք՝ նախ արհեստական երկրաշարժերն օգտագործում են սեյսմիկ պաշտպանության համար, քանի որ մանր երկրաշարժերի միջոցով ընդերքի լիցքաթափումը հնարավորություն է տալիս խուսափել մեծ երկրաշարժերից: Երկրորդ, արհեստական երկրաշարժը նաեւ ռազմական զենք է եւ «մեր ունեցած տվյալներով, այդ զենքը դեռ չի հասցված իր կիրառման գործնական աստիճանին»: Այս առումով պրն. Բալասանյանը հայտնեց, որ Աբխազիայում գտնվող Էշերայի սեյսմոլոգիական լաբորատորիան պաշտպանության նախարարության կազմում գտնվող սեյսմոլոգիական դիտակետ է եւ ո՛չ ավելին, քանի որ այնտեղ, որտեղ գտնվում է լաբորատորիան, երկրաշարժ չի հարուցվում, այլ գրանցվում է:

ՍՊԱԾ-ի տնօրենը, պատասխանելով հայկական ԱԷԿ-ի սեյսմակայունության մասին հարցին, հայտնեց, որ նախագահի ու անվտանգության խորհրդի հանձնարարությամբ անցկացվել է հատուկ սեյսմաբանական փորձաքննություն, ըստ որում, դա իրականացվել է երկու իրարից անկախ խմբերի միջոցով: Մեկը բաղկացած էր ԱՊՀ լավագույն մասնագետներից, իսկ մյուսը հանրապետության փորձագետներից: Երկու խմբերի եզրակացություններն էլ նույն էին իրար. ԱԷԿ-ի տարածքը գնահատվում է առնվազն 9-բալանոց վտանգով եւ բոլոր դեպքերում (ԱԷԿ-ը կաշխատի, թե ոչ) նրա սեյսմակայունության աստիճանն ավելի ցածր է, քան սեյսմիկ վտանգը: Մասնագետները գտնում են, որ բոլոր դեպքերում սեյսմակայունության մակարդակը պետք է համապատասխանի սեյսմիկ վտանգի աստիճանին:

ԳԱԳԻԿ ՆԱԶԱՐԵՏՅԱՆ

Դիտումներ

Օրենքները ըստ միջազգային չափանիշների

Ինվեստիցիաների ներհոսքը ճգնաժամային իրավիճակների մեջ գտնվող «հիվանդ» տնտեսության համար ուղղակի սպեղանի է: Այդ իսկ պատճառով նախկին Միության բոլոր հանրապետություններում առանձնահատուկ տեղ եւ ուշադրություն են հատկացնում արտասահմանյան ինվեստիցիաների մասին օրենքին: Սա է, որ պայմաններ պետք է ստեղծի օտարերկրյա ձեռնարկատերերի համար անկախացած հանրապետությունների տնտեսության զարգացման մեջ ներդրումներ անելու եւ դրանից ինչ-որ բան ակնկալելու համար:

Մերձբալթիկայում նման օրենք ընդունվել է դեռ անցած տարի, գործում է եւ ըստ մասնագետների հավաստիացումների՝ բավականին արդյունավետ:

Մեզանում, մեր պատմական ճակատագրի եւ իրավիճակի առանձնահատկությամբ (Սփյուռք ունենք), երբ թվում էր, թե ուրիշներից առավել պիտի ձգտենք նման օրենքի, ուշանում ենք... Փաստ, որն առավել տխուր է, երբ օտարերկրյա ինվեստորներից շատերը, որոնք մեր հայրենակիցներն են, չնայած մեր քաղաքական ու տնտեսական դժվարություններին, մեծ հետաքրքրություն, շահագրգռվածություն են ցուցաբերում նշված օրենքի ընդունման հանդեպ:

Ինչպես տեղեկացանք ՀՀ ԳԽ ֆինանսավարկային եւ բյուջետային հարցերի մշտական հանձնաժողովից, օտարերկրյա կապիտալ ներդրումների մասին օրենքի ֆինանսավարկային եւ բյուջետային փաստաթղթերը ներկայումս գտնվում են դեռեւս նախապատրաստական փուլերում: Կազմվել են բազմաթիվ աշխատանքային տարբերակներ: Կապ է հաստատվել եվրոպական տնտեսական համագործակցության եւ տնտեսական օրենսդրության հարցերով զբաղվող խմբի հետ, որը մեր մասնագետներին օգնում է օրենքների մերձեցման, ընդհանուր հարթության բերելու հարցում. նպատակը մեր օրենքները միջազգային ստանդարտներին համապատասխանեցնելն է:

ՀՀ ԳԽ ֆինանսավարկային եւ բյուջետային հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ Տիգրան Սարգսյանի կարծիքով, աշխատանքներն արտասահմանյան կապիտալ ներդրումների պաշտպանության մասին օրենքի նախագծի վրա կավարտվեն առաջիկա երկու ամսում:

Իհարկե, արտասահմանյան ինվեստիցիաների պաշտպանությունը բացի իրավականից ունի նաեւ հստակ հարկային ասպեկտ: Ըստ մասնագիտական գնահատումների, ներկայումս Հայաստանում կան նպաստավոր պայմաններ օտարերկրյա կապիտալի ներհոսքի համար: Օրինակ, շահութահարկը նրանց համար կազմում է ընդամենը 20 տոկոս, չի գանձվում ակցիզային հարկ ենթաակցիզային ապրանքներից (առավել լայն սպառման ապրանքներ), ինչպես նաեւ չկա հարկ ավելացված արժեքից:

Այդուհանդերձ, օրենքի արագացված ընդունման անհրաժեշտությունը կասկածից վեր է: Թերեւս միայն նա այսօր թույլ կտա ավելի ակտիվացնել օտարերկրյա ինվեստիցիոն գործունեությունը, համագործակցության մեջ ներգրավելով ոչ միայն պետական, այլեւ մասնավոր ինվեստորների, իսկ հայրենիքի հետ համագործակցել ցանկացողներ, ըստ հավաստի տվյալների, դեռ շատ կան արտերկրի մեր հայրենակիցների մեջ:

ՄԱՐՈՒՍ ԲԵԿՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

Իրան

— Խնդրում եմ, ներկայացրեք ձեր կարծիքը Ղարաբաղում տեղի ունեցող վերջին ընդհարումների և հայկական ուժերի ոտնձգությունների մասին Ղարաբաղի տարածքում:

— Հանուն ողորմած և գթառատ Աստծո: Մենք հայկական ուժերի ագրեսիան Ադրբեջանի նկատմամբ և մահմեդականների քաղերը խստորեն քննադատելով, դատապարտում ենք, որովհետև հայկական ուժերն անհապաղ դուրս բերվեն գրավյալ տարածքներից և Ադրբեջանի մահմեդական ժողովրդի հայրենիքից: Մեր կարծիքով, Հայաստանում և Ադրբեջանում իսկական հավատացյալ մարդիկ առճակատման և ուժերի ու հնարավորությունների անտեղի ատոման փոխարեն հարցերը պետք է լուծեն խաղաղ բանակցությունների միջոցով, ամբողջ ուժով ու եռանդով լծվեն իրենց երկրի վերակառուցման գործին, այլապես Իրանի ժողովուրդը չի կարող հանդուրժել իսլամական տարածքների նկատմամբ ագրեսիան և զավթողական գործողությունները:

— Հաշվի առնելով Ադրբեջանի ժողովրդի համակրանքը Իրանի Իսլամական Հանրապետության նկատմամբ, ձեր երկրի կողմից ի՞նչ միջոցառումներ են ձեռնարկվել Հայաստանի և Ադրբեջանի միջև արյունահեղության կասեցման, ինչպես նաև Ադրբեջանի ժողովրդին մարդասիրական օգնություն ցույց տալու ուղղությամբ: Եվ ընդհանրապես ո՞րն է այդ հարցի լուծումը:

— Իրանի Իսլամական Հանրապետությունը մարդասիրությունից դրդված և հենվելով երկրի արտաքին քաղաքականության սկզբունքներին, որոնք ուղղված են տարածքի անդորրը և կայունությունը պահպանելուն, իրավիճակի սրման առաջին իսկ օրերից լայնածավալ ջանքեր է գործադրել բախումների ընդլայնումը դադարեցնելու և ընդհարումներին խաղաղ ճանապարհով վերջ դնելու առումով: Սակայն, ցավոք սրտի, ներքին և արտաքին որոշ ուժերի և պաշտոնատար անձանց իշխանության հարատևումը, ինչպես նաև նրանց շահերը կախված են հակամարտությունների շարունակվելուց և բորբոքվելուց: Այդ է պատճառը, որ յուղ լցնելով ընդհարումների կրակին, նրանք արգելք են հանդիսանում հարցի խաղաղ կարգավորման ճանապարհին: Այսուհանդերձ, երբ հակամարտ կողմերն այս հարցում լրջորեն Իրանի օգնությունն ակնկալեն, ապա Իրանի հանրապետությունը պատրաստ է հնարավոր բոլոր ուղիներով օգնել այդ բնավեր պատերազմին վերջ դնելու և արդարացի խաղաղություն հաստատելու կապակցությամբ և հովանավորում է խնդրի լուծման այն բոլոր մեթոդները, որոնք կհանգեցնեն տարածաշրջանում արդարացի խաղաղություն հաստատելուն: Ինչ վերաբերում է Ադրբեջանի ժողովրդին օգնություն ցույց տալու խնդրին, պետք է նշել, որ Իրանը այդ հանրապետության անկախությունը ստանալուց ի վեր մշտապես մարդասիրական օգնություն է ցույց տվել, հակառակ քաղաքական բնագավառում երկու երկրների միջև տեղ գտած ելևէջներին և Ադրբեջանի իշխանությունների որոշ պաշտոնյաների անբարյացակամ և անհարիր արտահայտություններին ընդդեմ Իրանի: Այսօր էլ Իրանը դեղորայքի և վիրավորների բուժման, ինչպես նաև առօրյա առաջին անհրաժեշտության ապրանքների առաքման գծով զգալի չափով օգնել և օգնում է Ադրբեջանի ժողովրդին: Ղարաբաղյան բախումների ընթացքում բազմաթիվ վիրավորներ բուժվել են Իրանում:

Պետք է ավելացնեմ, որ հակառակ Իրանի մահմեդական ժողովրդի անշահախնդիր օգնության, որն ի սրտե Ադրբեջանի ժողովրդի փրկությունն ու հանգստությունն է երազում, ինչպես արդեն նշեցի, Ադրբեջանի իշխանության կախյալ պաշտոնատարները հեռանալով իրենց իսլամական արմատներից, հաշվի չառնելով ժողովրդի դավանանքը, այն է հավատ իսլամի և մահմեդականների նկատմամբ, դժբախտաբար իրավիճակը հեռախոսով սիոնիստական վարչակարգի վարչապետին են զեկուցում և իսլամի թշնամի ոսոխներից օգնություն խնդրում:

ՀԱԿԱՌԱԿ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՏԱՐԱՁԱՅՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ, ԻՐԱՆԸ ՄԻՇՏ ՕԳՆԵԼ Է ԱԴՐԲԵՋԱՆԻՆ

Տիկին Յոմայուն Մողադամը Իրանի Արևելյան Ադրբեջանի կենտրոն Թավրիզ քաղաքի պատգամավորն է: Նա Թեհրանում հրատարակվող «Ռեսալաթ» օրաթերթի թղթակցի հետ հարցազրույցի ժամանակ պատասխանել է հայ-ադրբեջանական հակամարտության վերջին շրջանի իրադարձությունների վերաբերյալ հարցերին: Ստորև ձեր ուշադրությանն ենք ներկայացնում հարցազրույցը որոշ կրճատումներով:

Այն ժամանակներից ի վեր, երբ ռուսներն Ադրբեջանի մի մասն անջատելով սկսեցին տնտեսական, քաղաքական և մշակութային տարբեր հնարքներով ժողովրդին իրենց արմատներից հեռացնել, ԽՍՀՄ փլուզումից հետո այդ ժողովրդի համար հնարավորություն ստեղծվեց իրենց արմատներին վերադառնալու, սակայն դեռ ճանապարհի կեսին գործեցին այն հոսանքները, որոնց նպատակը ժողովրդի օտարումն էր իր ակունքներից: Ադրբեջանի իրավիճակն անկախանալուց հետո շատ բնագավառներում զգալի փոփոխություն է կրել: Բայց և այնպես առանցքային խնդիրը մնացել է անփոփոխ՝ ինքնաօտարումը:

— Ձեր կարծիքով, որո՞նք են ղարաբաղյան ողբերգության արմատները:

— Ղարաբաղյան հիմնահարցը կապված է երկու՝ արտաքին և ներքին գործոններից: Ինչ վերաբերում է հարցի ներքին կողմին, պետք է նշել, որ, ցավոք, Ադրբեջանի իշխանությունները, հակառակ իրենց պատմական դասը փորձին, անկախությունից հետո էլ քաղաքական մտքի ոլորտում երկակի դիրք են գրավում, և քաղաքական գիծն անկայուն է: Օրինակ, ինչո՞ւ կարելի է ագրեսիան հետ մղելու համար օգնություն խնդրել անօրինական սիոնիստական վարչակարգից այն դեպքում, երբ նա զավթիչ է և միևնույն ժամանակ իսլամական երկրներից աջակցություն ստանալ Ադրբեջանի տառապյալ ժողովրդի համար: Կամ էլ այդ հանրապետության զանգվածային լրատվական որոշ միջոցներն Իրանի դեմ սադրիչ և սուտ լուրեր են տարածում և նման թունավորումներով վիրավորում մեր երկրի պատվախնդիր ժողովրդին:

Ուստի, ես կարծում եմ, որ Ադրբեջանի հանրապետությունը դասեր քաղելով իր անցյալի փորձից, պետք է կարողանա ընտրել ճիշտ ուղի և տարբերի ճիշտը սխալից: Եվ ձևավորի միակուռ, հաստատուն իսլամական քաղաքականություն, որի շնորհիվ թշնամին քաջություն չի ունենա ոտնձգություններ անելու: Այս խնդրում գործող մյուս ազդակն արտաքին գործոնն է: Ինչպես արդեն ասացի, որոշ ուժեր, նաև շրջանի երկրներ չեն ցանկանում, որպեսզի կայունություն և անդորր հաստատվի իսլամական երկրներում: Նրանց շահերը պահանջում են իսլամաբնակ շրջանների իրավիճակի շարունակական լարվածությունը: Իհարկե, այս ծրագիրն իսլամի թշնամիների կողմից իրագործվում է ամբողջ աշխարհում: Սակայն նրանց հաջողությունը կամ պարտությունը կախված է իսլամական ժողովուրդների համերաշխության աստիճանից, իսկ այս հարցը դարձյալ առնչվում է ներքին գործոնի, այսինքն իսլամական պետությունների կայունության և քաղաքական ճիշտ ուղղություն ընտրելու հետ:

Պատրաստեց
ԷՄՄԱ ԲԵԳԻԶԱՆՅԱՆԸ
«Ռեսալաթ», ապրիլ 22, 1993

Կարճ

Բ. Ֆյոդորով. Մինչեւ օրս կարկատում էինք համակարգը

Ռուսաստանի փոխվարչապետ Բ. Ֆյոդորովը Մոսկվայում արդյունաբերական ձեռնարկությունների ղեկավարների խորհրդակցությունում մասնավորապես հայտարարեց. «Ռուսաստանը ըստ էության նոր է մտնում տնտեսական բարեփոխմանը, մինչեւ օրս մենք միայն համառորեն կարկատում էինք խորհրդային համակարգի անցքերը: Մենք պետք է իրականացնենք բյուջետային համակարգի բարեփոխում, հարկային և առևտրական բարեփոխումներ»: Մեկնաբանելով խորհրդակցության արդյունքները, Բ. Ֆյոդորովը նշեց. «Տնօրենների և [illegible] լույսերից [illegible] կառավարության համար այն [illegible] բարենպաստ պատասխանը, [illegible] արդյունաբերությունը կշարունակի [illegible] խորհրդային տնտեսական հարաբերությունների մեջ, թե հանդես կգա [illegible] վերակենդանման օգտին: Ներկա կառավարությունը դեռ այն [illegible] մեքենան չէ, որը կհամապատասխաներ շուկայական տնտեսության [illegible] պահանջներին: Նա բնավ էլ միասնական չէ, նրանում կան հակասություններ: Բացի դրանից, կառավարությանը [illegible] աշխատանքից շեղում են քաղաքական ճակատամարտերը: Այսուհանդերձ մեզ համար հասկանալի է, որ արդյունաբերությունը կառավարությունից սպասում է ոչ թե պետական դոտացում, այլ տնտեսական ու ֆինանսական քաղաքականություն, որը կնպաստեր բնականոն շուկայական հարաբերությունների հաստատմանը»: ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ

Ռուսաստանը Էստոնիայից զորքերը դուրս կբերի, եթե...

Պավել Գրաչովը Վիլնյուսում Էստոնիայի պաշտպանության նախարար Ռ. Խայնի հետ հանդիպման ժամանակ հայտարարեց. «Եթե էստոնական կողմը հնարավորություն գտնի Ռուսաստանին տալու անհրաժեշտ փոխհատուցում, ապա Էստոնիայի տարածքից ռուսական զորքերի դուրսբերումը կարող է ավարտվել 1993 թ.: Բայց հարկավոր է նախագահների մակարդակով միջպետական համաձայնագրի կնքում, որը քաղաքական հիմք կստեղծեր Էստոնիայից ռուսական զորքերի դուրսբերման համար: Առայժմ մենք դրա համար քաղաքական և իրավաբանական հիմքեր չունենք»: Ռ. Խայնը Ռուսաստանի նախարարին տեղեկացրեց, որ ԱՄՆ-ը, Նորվեգիան և Դանիան պատրաստակամություն են դրսեւորում բավական խոշոր գումարներ հատկացնել ռուսական զորքերի թողած ռազմական օբյեկտների և կացարանների դիմաց փոխհատուցումներ վճարելու համար: Նա ներողություն խնդրեց Բրյուսելում ՆԱՏՕ-ի պաշտպանության նախարարների խորհրդում ունեցած ելույթի համար, որտեղ Էստոնիայում գտնվող ռուսական զորքերն անվանել էր «օկուպացիոն»: «Մենք պատրաստ ենք շարունակել երկխոսությունը, երբ բառապաշարից մեկընդմիշտ բացառվի «օկուպացիոն զորքեր» տերմինը», ընդգծեց Պ. Գրաչովը: ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ

Համբարձումով. Ծրագիրը պետք է փոփոխվի

Բոսնիայի իրադրության կարգավորմանը նվիրված Վենս-Օուենի ծրագիրը պետք է փոփոխվի, մայիսի 18-ին լրագրողների հետ զրուցելիս հայտարարեց Ռուսաստանի ԳԽ միջազգային գործերի և արտաքին տնտեսական կապերի կոմիտեի նախագահ Եվգենի Համբարձումովը: Ծրագրի այն կետը, որով նախատեսվում է Բոսնիան ու Հերցեգովինան բաժանել 10 նահանգի, արդեն չի համապատասխանում ներկա իրավիճակին, նշեց նա: Այդուհանդերձ, ընդգծեց Համբարձումովը, այդ ծրագիրը ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդի առաջիկա նիստում պետք է ընդունվի, որպեսզի իրական քայլ կատարվի նախկին Հարավսլավիայում ռազմական գործողությունների դադարեցման ուղղությամբ: Համբարձումովը Եվրոպայի խորհրդի խորհրդարանային ժողովին քննադատեց սերբերի նկատմամբ պատժամիջոցները խստացնելու, իր կարծիքով, միակողմանի պահանջի համար: Նա գտնում է, որ Վենս-Օուենի ծրագրին առնչվող լրացուցիչ առաջարկությունները, որոնցով նա խոստանում է հրաժարվել ռմբակոծումներից և պահպանել հակամարտության գոտու զինամատակարարման արգելքը, լիովին համապատասխանում են Ռուսաստանի շահերին: Սնարք

[illegible]

Պոլտերգեյստը «խուլիգանություն է անում» մոսկովյան բնակարանում

Կես տարի է, ինչ պոլտերգեյստը (ուրվակա՞ն) հանգիստ չի տալիս Մոսկվայի Բայկալսկայա փողոցում ապրող Իրինայի բնակարանում: Անցյալ տարվա նոյեմբերին փոստարկղի, պատերի վրա, բնակարանի առաստաղին սկսեց հայտնվել 666 թիվը: Այնուհետև սկսեցին պարբերաբար վառվել թերթերը, գրքերը, վարագույրները, եկեղեցուց բերված փոքր սրբապատկերները: Հայտնվում էին մշուշապատ, իսկ երբեմն էլ [illegible] բնույթի գրություններ, որոնց հեղինակը ներկայանում էր մերթ որպես սատանա, մերթ էլ այլմոլորակային: Ժամանակ առ ժամանակ լսվում էին շան կաղկանձի նմանվող ձայներ: Մի օր լիովին վառվեց խոհանոցը: [illegible] կորան բնակարանում եղած [illegible] և աստղաբաշխության գրքերը: Երեւույթները չդադարեցին նաեւ այն բանից հետո, երբ Իրինայի տասնամյա որդուն ուղարկեցին տատիկի մոտ:

Իրինայի խոսքերով, մի անգամ իր սենյակում ընթերցելիս ինքը հանկարծ զգացել է, որ ինչ-որ բան այրել է իր աջ կողը: Նա աջ կողմից նկատել է շեկ շան նմանվող մի էակի, որն ունեցել է կարմիր և լուսավոր աչքեր: Հաջորդ պահին պատի մոտ դրված ծանր արկղն ընկել է դռան առջև և փակել ճանապարհը: Իրինան նետվել է դեպի լուսամուտը, բայց ինչ-որ մեկը ետևից բռնել է նրա բլուզը և հետ քաշել: Նա իր առջև տեսել է ինչ-որ մեկի բարձր և խավար ուրվագիծը, փակել է աչքերը և ճչացել: Մոտ են վազել հարևանները, որոնք այդ պահին գտնվում էին մյուս սենյակում:

21-րդ դարի շեմ. Խորհրդավորի նոր հայտնությունը

Իրինան պնդում է, թե ինչ-որ մեկը իրեն մի քանի անգամ փակել է լոգասենյակում, իսկ մի անգամ ինքը ժամանակավորապես անդամալուծվել է: Ներկայումս բնակարանը դատարկ է, Իրինան տեղափոխվել է ազգականների մոտ: Այդ դեպքի մասին ՌԻԱ-ի թղթակցին պատմեց բնապահպանության և բնության կենսաէներգալրատվական երեւույթների կոմիտեին առընթեր պոլտերգեյստի հետազոտման հանձնաժողովի նախագահ Վալենտին Ֆոմենկոն:

Վ. Ֆոմենկո. Անկանոն երեւույթները արտերկրային քաղաքակրթության ազդեցությունն են

Թռչող ափսեները, պոլտերգեյստը և մյուս խորհրդավոր երեւույթները 750 միլիոն տարի առաջ բարձր զարգացած քաղաքակրթության կողմից երկիր ուղարկված զոնդի «աշխատանքի» հետեւանքն են: Այդ քաղաքակրթությունը գաղութացրել է ոչ միայն մեր մոլորակը, այլեւ ամբողջ գալակտիկան: Այս կարծիքին է բնապահպանության և բնության կենսաէներգալրատվական երեւույթների կոմիտեին առընթեր պոլտերգեյստի հետազոտման հանձնաժողովի նախագահ Վալենտին Ֆոմենկոն: Նրա վարկածի համաձայն, զոնդը, որը կարող է 1 վայրկյանում կատարել 10-ի 29 աստիճան գործողություն, պարունակում է մաթեմատիկական մոդելներ, որոնք լիակատար տեղեկություններ ունեն երկրի վրա ապրող և ապրած բոլոր մարդկանց մասին: Զոնդը ստեղծել է երկրի բնության վրա ներգործող սեփական համակարգ, որն ի հայտ է գալիս մարդու համար անբացատրելի տարբեր երեւույթների ձեւով: Ֆոմենկոյի կարծիքով, մարդակերպները, որոնց հետ ժամանակ առ ժամանակ հանդիպում են երկրացիները, այն մարդկանց սերունդներն են, որոնց ժամանակին «դաստիարակության» էր վերցրել գաղութարար քաղաքակրթությունը և բնակեցրել Արեգակնային համակարգի իր հենակետերում:

Նասկա անապատի նկարների նոր մեկնություն

Պերուի Նասկա անապատի հանրահայտ նկարների մեկնության հետաքրքիր վարկած է առաջարկել ռազմաօդային ուժերի պետերբուրգցի մայոր Վլադիմիր Բաբանինը: Նա գտնում է, որ անապատի մակերևույթի վրայի գծերը, շերտերը, կենդանիների պատկերների ցանցը ոչ այլ ինչ է, քան սերունդներին թողնված երկրի քարտեզ: Քարտեզը կազմվել է նախկին երկրագնդի վրա մոտ 12 հազար տարի առաջ տեղի ունեցած համընդհանուր աղետը: Այն կետերը, որոնցից ելնում են Նասկա անապատի գծերը, հին քաղաքակրթությունների կարևորագույն կենտրոններն են, լայն շերտերը նշում են ժողովուրդների գաղթի ուղիները, իսկ բուն նկարները կոնկրետ աշխարհագրական վայրերի խորհրդանշական պատկերներն են: Այդ վարկածի մասին ավելի մանրամասն պատմել է Պետերբուրգի «Անոմալիա» թերթը: Մոտ օրերս Վ. Բաբանինը զեկուցումով հանդես կգա Ռուսաստանի աշխարհագրական ընկերության նիստում:

ՉԹՕ-ն վայրէջք է կատարել Ուրուգվայո՞ւմ

Ուրուգվայի Դուրասնո քաղաքի շրջակայքում հայտնաբերվել են իդեալական կլոր ձև ունեցող տարօրինակ փոսեր, որոնց տրամագիծը 10-20 սմ է և խորությունը մինչև 20 սմ: Դրանցից ոչ հեռու հայտնաբերվել է մոտ 3 քմ մակերեսով եռանկյունաձև բիծ: Փոսերի տեղադրությունը նույնպես երկու եռանկյունիների ձև ունի, որը հանգեցնում է այն մտքին, թե դրանք արհեստական ծագում ունեն կամ նույնիսկ այդ շրջանում վայրէջք են կատարել թռչող ափսեներ:

Հետքերը հայտնաբերել է տեղացի մի կալվածատեր, երբ ձիուն նստած շրջել է իր տիրույթներում: Անմիջապես այդտեղ են եկել ոստիկանության և ռազմաօդային ուժերի ներկայացուցիչներ: Բնակիչներից մեկը հայտնել է, որ դրանից մի քանի օր առաջ ինքն այդ շրջանում տեսել է վառ կարմիր լույս, որը «մերթ բարձրանում էր, մերթ իջնում»: Փոսերի հողի նմուշները փորձաքննության են ուղարկվել Մոնտեվիդեո:

Այս դեպքը համալրեց Ուրուգվայում «թռչող ափսեների» և այլմոլորակայինների հայտնվելու վերաբերյալ երկրի ռազմաօդային ուժերի հատուկ հանձնաժողովի արձանագրած 600 հաղորդումների ցանկը: Ճիշտ է, ուշադիր ուսումնասիրության դեպքում պարզվում է, որ բացառությամբ 12 [illegible] անբացատրելի դեպքերի, այդ բոլոր երեւույթներն ունեցել են բնական ծագում կամ եղել են «ականատեսների» երեւակայության արգասիքը: Սնարք

digitised by A.R.A.R.@

Տաջիկստան

ԶԻՆՎԱԾ ՈՒԺԵՐԸ ԿԼԻՆԵՆ ԹՎԱԿԱԶՄՈՎ ՓՈՔՐ, ԲԱՅՑ ՇԱՐԺՈՒՆԱԿ

Պոստֆակտում գործակալության հարցերին պատասխանում է Տաջիկստանի պաշտպանության նախարար, գեներալ-մայոր ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ՇԻՇԼՅԱՆՆԻԿՈՎԸ:

– Տաջիկստանի իրադարձությունների մասին տարածվում են խիստ հակասական լուրեր: Կուզենայինք անմիջականորեն հանրապետության անվտանգության ապահովման համար պատասխանատու առաջին անձից տեղեկություններ ստանալ ստեղծված իրավիճակի մասին:

– Իրավիճակը բարդ է, բայց վերահսկելի: Հանրապետության արեւելյան շրջաններում իրադրությունը հիմնականում կայունացել է, բայց հարավում դարձյալ պահպանվում է լարվածությունը: Օրինակ, ապրիլի վերջերին շուրջ 200 մարդուց բաղկացած մի խմբավորում Տաջիկստանի տարածք թափանցեց մինչեւ 5 կիլոմետր: Դրա կազմում կան «աֆղանցի» գրոհայիններ, իսկ ղեկավարներն աֆղան մոջահեդներ են, ինչը հաստատված է բազմաթիվ փաստերով: Առկա տեղեկությունների համաձայն, խմբավորման խնդիրն էր թափանցել Տաջիկստանի տարածք եւ մարտական գործողություններ մղել: Ներկայումս խմբավորումը շրջափակված է լեռներում եւ ոչնչացման միջոցառումներ են ձեռնարկվում այն Աֆղանստան հետ մղելու համար: Իսկ ընդհանուր առմամբ շրջանում իրադրությունը վերահսկվում է կառավարական զորքերի, Ռուսաստանի սահմանապահ զորքերի ուժերի եւ ազգային անվտանգության կոմիտեի զորամասերի կողմից, թեեւ գրոհայինների խմբերի թափանցման հավանականությունը մեծ է: Գլխավոր դժվարություններից մեկը հանրապետությունում չհսկվող զենքի մեծ քանակությունն է, ինչը սրում է քրեածին մթնոլորտը: Այդ զենքից օգտվում են տարբեր հանցախմբեր, որոնք հաճախ ներկայանում են որպես Տաջիկստանի պաշտպանության նախարարության ներկայացուցիչներ կամ ներքին գործերի նախարարության աշխատողներ եւ այդ քողի տակ փորձում են կատարել կողոպուտներ ու բռնություններ: Սակայն վերջին ժամանակներս նկատելիորեն աշխուժացել է ազգային անվտանգության եւ ներքին գործերի նախարարությունների գործունեությունը, եւ այս ուղղությամբ բավական հաջող աշխատանք է կատարվում:

– Մամուլում հաղորդվել է, որ Տաջիկստանում գործում են ԱՊՀ երկրների հատուկ զորամասեր: Ճշմարտացի՞ է արդյոք այդ տեղեկությունը, թե կրկին ցանկալին ներկայացվում է որպես իրողություն:

– ԱՊՀ որոշ պետություններ իրոք որոշում են ընդունել Տաջիկստանի հանրապետություն ուղարկել հատուկ ուժեր, սակայն, ցավոք, որոշումներն առայժմ չեն կատարվել, եւ ներկա պահին այդ ուժերը դեռ չեն բերվել հանրապետություն:

– Մայիսի 13-ին ավարտված ԱՊՀ միացյալ զինված ուժերի եւ ազգային բանակների ապագայի համար մեծ կարեւորություն ունեցող ԱՊՀ պաշտպանության նախարարների խորհրդի նիստը: Դուք ինչպե՞ս եք գնահատում դրա արդյունքները:

– Մանրամասն չվերլուծելով այդ նիստում քննարկված հրատապ հարցերը, ուզում եմ արձանագրել, որ ընդհանուր առմամբ համաձայնություն ձեռք բերվեց: Օրինակ, Տաջիկստանի բանակի համար տվյալ փուլում հիմնական հարցերից մեկը ոչ բնիկ ազգության սպաների եւ դրոշակակիրների ծառայությունն է: Այս հարցի առթիվ Ռուսաստանն իր կողմից արեց կառուցողական առաջարկություններ, որոշում ընդունվեց Ռուսաստանի խորհրդարանին դիմել Տաջիկստանում այդ կարգի զինծառայողների ծառայության ժամկետը երկարաձգելու խնդրանքով, որպեսզի նրանց օգնությամբ շարունակվի մեր ազգային զինված ուժերի ստեղծումը, մինչեւ որ երիտասարդ հանրապետությունը կկարողանա ինքնուրույնաբար, բայց դարձյալ Ռուսաստանի եւ Ուզբեկստանի զինվորական ուսումնական հաստատություններում, պատրաստել սեփական սպայական կադրեր եւ համալրել բանակը: Արդեն այս տարի զինվորական ուսումնական հաստատությունների մոտ 50 շրջանավարտներ ցանկություն հայտնեցին ծառայել Տաջիկստանի զինված ուժերում: Մենք դա շատ բարձր ենք գնահատում: Տաջիկստանը կոլեկտիվ անվտանգության պայմանագրի մասնակից է, եւ ԱՊՀ պետությունների բանակների հետ համագործակցությունը մենք կուզենայինք զարգացնել նախ եւ առաջ այդ պայմանագրի շրջանակներում:

– Զինված ուժերը պետք է բավարար լինեն պետության անվտանգության ապահովման համար: Ինչպե՞ս է ընթանում Տաջիկստանի զինված ուժերի ստեղծումը:

– Տաջիկստանի ժողովուրդը հոգնել է երկպառակչական պայքարից, նա իրավացիորեն ուզում է խաղաղ պայմաններում աշխատել իր հողի վրա: Ամենքը հասկանում են, որ ներկայումս դա անհնար է առանց ուժեղ, լավ պատրաստված եւ զինված բանակի: Ուստի եւ ռազմական շինարարության խնդիրներով եռանդագին զբաղվում են թե խորհրդարանի ղեկավարությունը, թե հանրապետության կառավարությունը: Տաջիկստանի զինված ուժերը կլինեն թվակազմով փոքր, բայց շարժունակ: Եվ անվտանգության ապահովման համար հանդերձավորված կլինեն անհրաժեշտ ամեն ինչով: Ստեղծված է պաշտպանության նախարարություն:

Ավարտվում է առաջին առանձին մոտոհրաձգային բրիգադի եւ մի շարք ուրիշ միավորումների ու զորամասերի, ինչպես նաեւ մարտական, թիկունքային եւ տեխնիկական ապահովման ստորաբաժանումների կազմավորումը: Զորակոչը կանոնավոր է անցնում, եւ 1993 թ. զինված ուժերի կառուցման համար մեր կազմած գրաֆիկը հաջող է կատարվում, իսկ որոշ կետերի գծով նույնիսկ գերակատարվում է: Առանձնակի դժվարություններ չկան նաեւ ռազմական տեխնիկայի ստացման հարցում:

ՆՏ

ԱՄՆ

Քաղաքացիները զինվում են պաշտպանվելու համար

Անգլիական The Economist հանդեսի էջերից տեղեկանում ենք, որ վերջերս Նեշվիլում (Թենեսիի նահանգ) իր տարեկան ընդհանուր ժողովն է գումարել Զենքի տարածման ամերիկյան ազգային ասոցիացիան (ԶՏԱԱ): Հայտնի է, որ Ամերիկայում այժմ 200 միլիոն ատրճանակներ գտնվում են անհատների ձեռքում եւ տարեկան 20 հազար «ճակատագրական կրակոցներ» են տեղի ունենում այնտեղ: Անցյալ տարվա լոսանջելեսյան Ռոդնիի դեպքը դրանցից մեկն էր միայն: Ժողովի ընթացքում ԶՏԱԱ-ի գործադիր փոխնախագահը հանդես եկավ տպավորիչ զեկուցումով, նշելով, որ ընկերության անդամների թիվն անցած 18 ամսում աճել է 600 հազարով եւ այժմ հասել 3 միլիոնի: Ամենատպավորիչը, սակայն, այդ առիթով բացված ցուցահանդեսն է, որտեղ, ինչպես նշում է հոդվածագիրը, ավելի քան 300 մասնագետ-վաճառողներ հյուրերին «մատուցել» են գրեթե ամեն տեսակի զենքեր, սկսած Գեթլինգ տիպի ատրճանակների կրկնօրինակներից եւ վերջացրած Բարեթ 82 A տիպի կիսաավտոմատ հրացաններով, որոնց նշանառության շրջագիծը հասնում է մոտ մեկ մղոնի:

Այսպիսի մեծ քանակությամբ «սարսափազդու» զենքերի ցուցադրումը բացատրվում է մարդկանց անվտանգությունն ապահովելու ամենատարրական «անհրաժեշտությամբ», այսինքն` դու պետք է զինված-պատրաստ լինես սպանելու այն անձին, որը պատրաստվում է սպանել քեզ: Մինչեւ անգամ տնային տնտեսուհիները պետք է պատրաստ լինեն դրան: Ընկերության շատ անդամներ գտնում են, որ անցյալ տարվա լոսանջելեսյան դեպքերի ժամանակ Դեյվիդ Քորեշն իրավացի էր պաշտպանելու իր հողատարածքն «օտար միջամտությունից»:

Տեղեկատվության կարգով նշենք, որ զինված հրոսակախմբերի համեմատաբար ամուր «կայսրություններ» գոյություն ունեն ԱՄՆ-ի 32 նահանգներում, որտեղ տեղի ունեցած խառնակությունների ժամանակ տուժում են մեծ մասամբ անմեղ մարդիկ, որոնք ոչ մի առնչություն չունեն նրանց հետ: Այսպես, 1992 թվականի ապրիլ-մայիս ամիսների խռովություններին զոհ են դարձել 58 մարդ (41-ը հրազենից) եւ վիրավորվել 2400 մարդ (2300-ը հրազենից):

Ընդհանուր առմամբ ձերբակալվել է 12 հազար մարդ: Առնվազն մեկ միլիարդ դոլարի հասնող նյութական վնասներ են արձանագրվել: Երեք օր շարունակվող ժողովի զեկուցողները փորձել են ապացուցել, որ չի կարելի պարկեշտ ու անմեղ մարդկանց անօգնական թողնել «բախտի քմահաճույքին», մանավանդ որ դեպքեր են եղել, երբ իրավաբանորեն արդարացրել են ոճրագործներին եւ բաց թողել նրանց, որպեսզի դարձյալ սպանեն ու թալանեն: Նրանց տվյալներով, ոճրագործները (որոնց համարում են ոճիր գործելու բնությունից «ծրագրավորված» մարդկային էակներ) միշտ էլ այս կամ այն ձեւով զենք հայթայթելու են իրենց համար, ուստի սովորական մարդիկ եւս պետք է զինվելու հնարավորություն ունենան, որպեսզի «հավասար պայմաններում լինեն նրանց հետ»:

Ընդարձակելով իրենց գործունեությունը, ընկերության անդամներն նույնիսկ անցել են դասախոսական աշխատանքների կատարմանը. նրանք պատրաստում են տեսաժապավեններ, որոնք պատմում են ատրճանակների սխալ օգտագործումից առաջացած վտանգների մասին, կրակելու դասեր են տալիս հաճախորդներին եւ կանանց, հաշվի առնելով, որ վերջիններս ամենից շատ են զոհ դառնում անվա[illegible] հարձակումների ու սանձարձակությունների: Կանանց հետ տարվող [illegible] աշխատանքները տալիս են իրենց արդյունքը: Կատարված ուսումնասիրություններից պարզվում է, որ կանայք ավելի շատ են զենք գնում այժմ:

Մյուս կողմից, զենքի առեւտրի սահմանափակման կողմնակիցներն աշխուժացնում են իրենց գործունեությունը: Ճիշտ է, 1968-ից ի վեր, երբ սպանվեցին Մարտին Լյութեր Քինգն ու Ռոբերտ Քենեդին, նրանց ձայներն ավելի ուժեղ են այժմ, քան երբեւէ, սակայն դեռ վաղ է նրանց համար ուրախանալ կամ հաղթանակներ տոնել: Ներկայումս Կոնգրեսի հաստատմանը ներկայացված Բրեյդիի նախագիծը պարզապես պահանջում է որեւէ զենքի գնումից առաջ մեկ շաբաթ սպասել, մինչեւ պետական պաշտոնյաները կարողանան գնորդի մասին ստուգումներ կատարել: Այդ նախագիծը պատրաստված է Սառա Բրեյդիի կողմից, որն էլ գլխավորում է «Ատրճանակների ձեռքբերման վերահսկողություն» կազմակերպությունը: Մոտիկ լինելով Բիլ Քլինթոնի հետ, Սառան հույս ունի, որ Կոնգրեսը դրականորեն կարձագանքի իր նախագծին: Նշենք, որ Սառայի ամուսինը` Ջեյմսը, սպանվել է 1981 թվին Ռոնալդ Ռեյգանի վրա կատարված մահափորձի ժամանակ. նա այդ տարիներին Սպիտակ տան մամուլի քարտուղարն էր: Երբ նախագիծն ընդունվի, այն մի պարտություն եւս կգրանցի ԶՏԱԱ-ի հաշվին, որն արդեն 2 պարտություն է «ճաշակել» այս տարի: Առաջինը Վիրջինիայում, որտեղ սահմանափակումներ մտցվեցին եւ այժմ թույլատրվում է ամսական միայն մեկ ատրճանակ գնել եւ մյուսը Նյու Ջերսիում, որտեղ նույնպես անհաջողությամբ պսակվեց զենքի տարածման կողմնակիցների տարած երեքամյա պայքարը:

Հոդվածից տեղեկանում ենք նաեւ, որ ԱՄՆ նախկին նախագահ Ջորջ Բուշը երկար տարիներ անդամակցել է զենքի տարածման Ազգային ասոցիացիային: Մինչդեռ կառավարությունը չէ՞, որ պետք է ջանք գործադրի ձերբակալելու եւ «չեզոքացնելու» ոճրագործներին եւ պաշտպանի քաղաքացիների իրավունքները:

Պատրաստեց
ՀԱԿՈԲ ԾՈՒԼԻԿՅԱՆԸ

Ռուսաստանը մտադիր չէ ձգձգել զորքերի դուրս բերումը Լիտվայից

Չնայած տեխնիկական դժվարություններին, Ռուսաստանը մտադիր չէ ձգձգել իր զորքերի դուրսբերումը Լիտվայից: Այդ մասին մայիսի 18-ին հայտարարեց Ռուսաստանի պաշտպանության նախարար Պավել Գրաչովը, որը Վիլնյուսում է գտնվում պաշտոնական այցով: Մինչդեռ Լիտվայի նախագահ Ալգիրդաս Բրազաուսկասի հետ հանդիպումից հետո նախարարը հաղորդեց լրագրողներին, որ ռուսաստանյան կողմը կարող է եւ չհասցնել դուրս բերել զորքերը մինչեւ համաձայնեցված ժամկետը` 1993 թ. օգոստոսի 31-ը: Նրա խոսքերով, պակասում են շարժակազմերը, մասնավորապես զգալի քանակությամբ զինամթերքը դուրս բերելու համար: «Մենք արդեն մոտենում ենք փոխզիջումային որոշման տարբերակին: Ես կարծում եմ, իմ այցելության վերջում մենք այն կիրառարկենք», ասաց Պ. Գրաչովը:

ԻՏ

Շեւարդնաձեն ողջունում է Դեմիրելի հաղթանակը

Թբիլիսի, 19 մայիս, Սնարկ: «Ամբողջ Վրաստանը մեծ գոհունակությամբ ընդունեց Ձեզ Թուրքիայի 9-րդ նախագահ ընտրելու լուրը», ասվում է Սուլեյման Դեմիրելին հղված էդուարդ Շեւարդնաձեի ողջույնի հեռագրում: Ուղերձում նշվում է, որ Թուրքիայի եւ Վրաստանի միջեւ բարեկամական եւ բարիդրացիական հարաբերությունները նոր թափ կստանան: Էդուարդ Շեւարդնաձեն համոզված է, որ հունիսին Թուրքիա կատարելիք իր այցը կնպաստի երկու երկրների փոխհարաբերությունների ամրապնդմանը:

Գորբաչովին դատի զրպարտության համար

Մոսկվայի կառավարությունը մտադիր է դատի տալ ԽՍՀՄ նախկին նախագահ Միխայիլ Գորբաչովին զրպարտության համար: Այդպիսի հայտարարությամբ երեկ հանդես եկավ քաղաքապետարանի մամուլի կենտրոնը: Խոսքը Գորբաչովի հեռուստաելույթի մասին է, ուր նա հաղորդեց, որ, իր տվյալներով, Մոսկվայի կառավարությունը կառուցում է 10-12 երկհարկ ամառանոց Մեծմոսկվայում: Հաղորդագրության համաձայն, Գորբաչովը կոչ արեց նաեւ պարզել շինարարության համար անհրաժեշտ դրամի աղբյուրը: Մամուլի կենտրոնի հայտարարության մեջ նշվում է, որ նախկին նախագահի խոսքերը չեն համապատասխանում իրականությանը:

ԻՏ

Թուրքիա. Ստեղծվում է եվրասիական առեւտրի պալատ

Թուրքիայի առեւտրաարդյունաբերական պալատի նախաձեռնությամբ Անկարայում տեղի ունեցավ եվրասիական առեւտրի պալատի ստեղծման հարցերով համաժողով: Հանդիպմանը մասնակցում էին Ադրբեջանի, Միջինասիական հանրապետությունների եւ Կիպրոսի թուրքական հանրապետության ներկայացուցիչները: Կողմերը քննարկեցին նոր կազմակերպության կանոնադրությունը, ստորագրեցին հռչակագիրը:

Սնարկ

Սաուդյան Արաբիան պայքարում է Ալբանիայի «քրիստոնեացման» դեմ

Սաուդյան Արաբիայի «Իսլամական օգնություն» կազմակերպությունը 300 մլն. դոլլար է հատկացնելու «Ալբանիայի հարավի վերակառուցմանը»: Կկառուցվեն շուրջ 100 հոգեւոր դպրոց եւ 180 մզկիթ: Ի դեպ, «Իսլամական խորհրդաժողով» կազմակերպությունը, որը միավորում է 53 մահմեդական երկիր, մտահոգություն է արտահայտել Ալբանիայի հյուսիսի «քրիստոնեականացման» առնչությամբ, ուր վերջերս այցելեց Հռոմի պապը: ■

digitised by A.R.A.R.@

Լուրեր Հայաստանից

Հրդեհներ Թբիլիսիի երկաթուղային

Մայիսի լույս 19-ի գիշերը երկու ուժգին հրդեհ է բռնկվել Թբիլիսիի երկաթուղում: Հրդեհվել է վրացական բանակի զինվորական ամառային ճամբարը: Բարեբախտաբար ճամբարում զինծառայողներ չեն եղել: Մյուս հրդեհն առաջացել է խողովակային ծալքում: Պատճառը մասին գազի խողովակաշարն էր: «Գորգտրանսգազ» ընկերության ներկայացուցիչը ԻՖ-ին հայտարարեց, որ բացառում է դիվերսիայի հնարավորությունը: Մինչդեռ Վրաստանի ՆԳՆ ճնշական մարմինները հետաքննություն են սկսել: ԻՖ

«Սեւ խաչխաչ-93» գործողություն Ուզբեկստանում

Ուզբեկստանում «Սեւ խաչխաչ-93» լայնածավալ գործողության սկզբից ի վեր ոչնչացվել են ափիոնի խաչխաչի եւ հնդկական կանեփի 18 հա. կացաններ: Հանրապետության ՆԳՆ-ում ՌԻԱ-ի թղթակցին հայտնեցին, որ բնականոր պարունակող բույսերի ոչնչացման նպատակով կազմված է 1166 խումբ, գործողությանը մասնակցում է իրավապահ մարմինների գրեթե 8,5 հազար աշխատակից: Նրանց օգնում են տեղական իշխանության եւ հանրության 8 հազար ներկայացուցիչներ: Սնարք

Հավանական ընձառյուծը դարձավ որսորդների ավար

Ռուս ալ հաշտ իշխանություններից ստացված հաղորդումների համաձայն, տեղացի մի խումբ որսորդներ ղնդակահարել են մեկ եւ վիրավորել մեկ ուրիշ խոշոր գիշատիչների, որոնք այստեղ կոչված արաբական ընձառյուծներ են եղել: Մասնագետները ղնդում են, որ ներկայումս Արաբական Միացյալ Էմիրություններում կարող է պահպանված լինել կասվագգիների ցեղի այդ ներկայացուցիչներից հազիվ տասը: Ինչպես գտնում է դոկտոր Մարկ Յանգբլոդը, որ էմիրությունների կենդանական աշխարհի մասնագետ է, աշխարհում կա մոտ 100 արաբական ընձառյուծ: Գիտնականը նշում է, որ շատ միջոցառումներ են հարկավոր այդ հազվագյուտ կենդանատեսակի լիակատար անհետացումը կանխելու համար: Սնարք

Ինֆարկտի եւ ինսուլտի հետեւանքները հաղթահարելի են

Ասպիրինն առավել արդյունավետ, անվնաս եւ էժան դեղամիջոցն է, որը կարող է հաղթահարել սրտամկանի ինֆարկտի կամ ինսուլտի հետեւանքները: Այդ մասին հայտարարեց Հարվարդի համալսարանի պրոֆեսոր Չալի Բյուրինգը, Մոսկվայում ելույթ ունենալով այդ դեղամիջոցին նվիրված գիտաժողովում: Բյուրինգը ասաց, որ մարդու օրգանիզմի վրա ասպիրինի ներգործության ծավալուն հետազոտություններ են անցկացվում 1979 թվականից: «Դա իրոք արդյունավետ դեղամիջոց է ոչ միայն գլխացավի եւ մրսածության դեմ», նշեց նա: Սնարք

Նիյազովի պատկերը թուրքմենական դրամի վրա

Թուրքմենական 500 եւ 1000 մանաթանոց թղթադրամների վրա պատկերված կլինի նախագահ Սափարմուրատ Նիյազովը: Այդ մասին հայտնեց ինքը՝ նախագահը Չարջոուում ելույթ ունենալով հանրապետության ակադեմիկոսների խորհրդակցությունում, որը երկրի բարձրագույն խորհրդակցական մարմինն է: Նիյազովը նշեց, որ այդ սարքերակն է ընտրվել դասական գրող Մախթում Կուլիի եւ թուրքմեն մյուս մտածողների ու պետական գործիչների կանոնավոր դիմանկարների բացակայության պատճառով: Դիմանկարի օգտագործումը, նախագահի կարծիքով, լրացուցիչ պաշտպանություն կստեղծի դրամանիշերի կեղծման դեմ: Նախագահն ընդգծեց, որ դրամի փոխանակումը կանցկացվի «երկու-երեք ամսում», ընդսմին հավերժ կանոնվեն «բնակչության բոլոր եկամուտները»: ԻՖ

Մշակույթ

Նամակներ մեղքի, ապաշխարանքի, հավասի ու լույսի

Տիրոջ մարմնի պես մեր տարած այս ժամանակը նվիրվում է մեզ որպես նշխար: Տիրոջ արյան պես գինին լցվում է մեր երակների մեջ, եւ մեզանից ամեն մեկն ինքն իրեն հայտնագործում է: Սիրախտությունը, ցավը, տառապանքը, կարոտը զալիս, գումարվում են իրար, եւ մեզանից ամեն մեկն այս անգամ եւս Գրիգին մի անգամ փորձում է բարգմանել իրեն բնկարված կամքը, կատարել իրեն վերապահված հանձնառությունը: Երանիեւ, երգահան Տիգրան Մանսուրյանը մեզ համար իրավունք մի երաժշտություն է բարգմանում, որտեղ մենք ինքներս հասկանում ենք: Ու երբ մեզանից արեւ մեկին բախս է վիճակվում հյուր լինել Տիգրան Մանսուրյանին, արա հետամուտ եւ Տերյան փողոցի շենքերից մեկում տեղավորված համեստ, ցիտ ու ազնիվ բնակարանից, ինք հետ տանելով Տիգրան Մանսուրյանի պատառիկանների մեջ չպատշճազրված լույսը:

– Երե առհասարակ չափանիշներով մոտենանք Ձեր ստեղծագործությանը, ապա ինչպե՞ս կգնահատեիք այն:

– Ես բացարձակապես ամաչելու բան չունեմ: Բացարձակապես: Ես գրել եմ իմ երաժշտությունը: 60-ական թվականներին անօրինակ հետաքրքիր մի շարժում սկսվեց մշակույթի մեջ: Ես զգում եմ, որ իմ արմատներն այնտեղից են: Դրանք մաքուր մշակույթի ժամանակներ էին Լուսինե Զաքարյանով, Մինասով, Սեւակով... Իմ սկիզբն այնտեղից է: Այդ տարիներին ձեւավորված իմ սկզբունքներից ես աշխատել եմ չեղում չկատարել: Չլինելով այդ խոլի (նրա համար կարոտ բիկնոցը երբեք հագուստ չեղավ), ես երբեք չեմ խաղացել նաեւ արվեստագետին առաջարկված խաղը: Ինչ որ արել եմ, արել եմ իմ ուժերով: Ինձ համար ազնիվ մտավորականի կերպար են եղել Հրաչյա Ներսիսյանը, Խաչիկ Դաշտենցը, Հասմիկ Կալենցը...

– Ո՞ւմ եք համարում ճշմարիտ մտավորական: Հենց այս «մտավորական» բառն այսօր շատերին է գայթակղում, շատերն են իրենց **մտավորական համարում:**

– Ով ինչ ուզենա իրեն կկոչի: Պետք չէ իրավունքից զրկել մարդուն: Ով չափի նուրբ զգացողություն ունի, իրեն այդ կերպ է ներկայացնում: Ուիլյամ Ֆոլքները ասում էր, որ մասնագիտությամբ ինքը ֆերմեր է: Ժամանակը կճշտի մեր բոլորի արժեքները:

– Այժմ Դուք ղեկավարում եք Կոմիտասի անվան պետական երաժշտանոցը: Ինչպե՞ս եք զգում այդ վիճակում:

– Հիմա խռովկանության, կյանքի բոլոր ետեւերը լցում են անակնկալներով: Ինձ համար անակնկալ էր այս աշխատանքն իր անսովորակնություններով, խնդիրներով, նաեւ իմ սովորած կյանքի տրամաբանությամբ: Բայց բեռը եկել, հասել է դրան, պետք է տանել: Մեր այս ժամանակը ինձ համար տոն չէ, ոչ ոքի համար տոն չէ: Ինձ համար տոն կլիներ ստեղծագործական աշխատանքով զբաղվելը: Ես աշխատում եմ երաժշտանոցում եւ փորձում գրել իմ երաժշտությունը: Ստեղծագործական վերջին գործողումը հնարավորություն տվեց գրել նորող կվարտետը, որը լոնդոնահայ իմ բարեկամի՝ Լեւոն Չիլինգիրյանի առաջադրանքով եւ խնդրանքով եմ գրել: Նոր առաջարկություններ կան ֆրանսիական ռադիոյից, ԱՄՆ-ից: Մեծ ծավալի գործ պետք է ստեղծել: Թեմաների ընտրությունը թողնված է ինձ: Ռոբակի նննարկվում է միայն երաժշտական կազմը: Բայց սրանց մասին դեռ վաղ է խոսելը: Իմ նոր ստեղծագոր

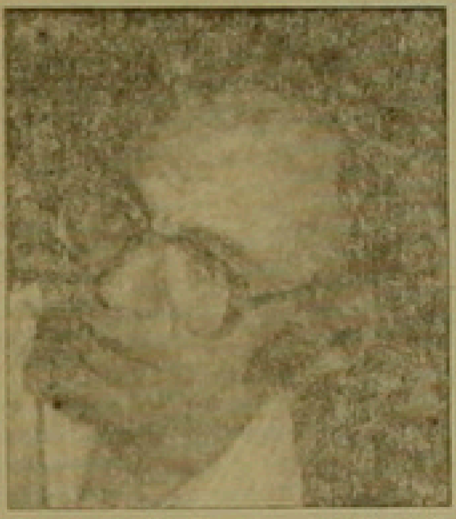

ծությունը մի մարդու գրույց է այն մարդկանց հետ, ովքեր մեր մթնոլորտում, մեր ժամանակում, մեր պայմաններում չեն ապրում: Սա, ինչպես նաեւ իմ բոլոր ստեղծագործությունները, նամակներ են՝ ուղղված դրսաշխարհի իմ ունկնդրին: Դրանք պատմություններ են նախ եւ առաջ իմ մասին, հայ մտավորականի, հայ մարդու մասին:

– Եւ ի՞նչ եք ցանկանում պատմել մեր մասին: Հասկացես այս դեռեւս չավարտված ծննդը մեզ բյուզմաքիվ հոգսեր բերեց, բազմաքիվ դժվարություններ:

– Մեզ համար ծանր ժամանակ եղավ այս ծնունդը: Մենք ծառ կտրեցինք, մեղք գործեցինք: Բոլորս ենք ասում, ցավով, զղջալով ենք ասում: Ծառն էլ կենդանի ոգի է: Բայց եսնի որ կա այդ հանցանքի սուր զգացումը, արդեն մեղքից մաքրվելու ցանկությունը պետք է իրագործենք:

– Ամեն հանցանք, ամեն սխալ քայլ, ամեն դաժան խաղ կարելի է համեմատել Սիմոն-Պետրոսի ուրացումների հետ:

– Ես ոչինչ չեմ կարող ասել այդ մասին, որովհետեւ Քրիստոսը կանխատեսել եւ ներել է այս ուրացումները: Մեզ մնում է դաս քաղել այս փաստից: Պետրոսն իր ճամփան անցել է այս ուրացումների հանդեպ իր վերաբերմունքը ճեղքով: Ինչ վերաբերում է Ավետարանին, ես կարելոր եմ համարում ներել այն պասրաստակամությունը, որ Քրիստոսը պատվիրել է մեզ: Միայն վախեցողիներին նա չի ներել, նրանց, ովքեր խուսում են միայն ճշմարտությունից, բայց իրենք անբարո են:

– Այսինքն՝ «խոսքե՛ր, խոսքե՛ր, խոսքե՛ր...»:

– Ոչ միայն խոսքեր, այլեւ մեղադրանքներ: Ավելի լավ է մարդ իրեն նայի, իրեն քննի...

... Սովորական օրերից մի... կայացած գրույցը մեր ժամանակի, մեր մասին հետաքրքիր պատմություն ստեղծելու հիանալ միջոց եղավ. ինձ համար: Տիգրան Մանսուրյանը գուցե մի նոր նամակ գրելու միտք ծնեց իր մեջ, լուսավոր մի նամակ, հավատով ու լույսով լցված մի նամակ: Հուսով սպասենք Տիգրան Մանսուրյանի նոր նամակին:

ՍԵՐԳԵՅ ԳԱԼՈՅԱՆ

ԱԶԳ - ՄԱՐԶԱԿԱՆ

ՀՐԱՉՅԱ ՊԵՏԻԿՅԱՆՆ ԱՇԽԱՐՀԻ ԳԱՎԱԹԻ ԽԱՂԱՐԿՈՒԹՅԱՆ ԵԶՐԱՓԱԿԻՉՈՒՄ

Լոս Անջելեսում ավարտվեց հրաձգության աշխարհի գավաթի խաղարկության փուլերից մեկի մրցաշարը, որին մասնակցում էին նաեւ մեր հանրապետության 2 ներկայացուցիչներ՝ բարսելոնյան օլիմպիադայի չեմպիոն Հրաչյա Պետիկյանը (Երեւան) եւ Եվրոպայի անցյալ տարվա չեմպիոնուհի Երջանիկ Ավեթիսյանը (Արտաշատի շրջանի Այգեզարդ գյուղ):

Ըստ մրցակարգի, միայն առանձին վարժությունների հաղթողներն են աշխարհի գավաթի խաղարկության եզրափակիչի ուղեգիր ձեռք բերում:

Կրկին իրեն զերազանց դրսեւորեց մեր անվանի նշանառու Հրաչյա Պետիկյանը, որը փոքր տրամաչափի հրացանով պառկած դիրքից (MB-9 վարժություն, 60 կրակոց), ինչպես նշում են մասնագետները, գրոսմայստերական արդյունքով գրավեց 1-ին տեղը եւ գավաթի խաղարկության եզրափակիչում հանդես գալու իրավունք ձեռք բերեց:

Պետիկյանն այդ վարժությունում բարսելոնյան օլիմպիադայում գրավել է ընդամենը 8-րդ տեղը, իսկ ահա MB-6 վարժությունում (պառկած, ծնկած, կանգնած դիրքերից 40-ական կրակոց), որի համար դարձել էր օլիմպիական չեմպիոն, այս անգամ բավարարվեց 3-րդ տեղով:

Երջանիկ Ավեթիսյանը սեռնդային հրաձգությունում գրավեց 5-րդ տեղը, բայց դեռ աշխարհի գավաթի խաղարկության եզրափակիչի ուղեգիր ձեռք բերելու հնարավորություններ ունի, քանի որ ընտրական փուլի նոր մրցումներ կան առջեւում:

Այսօր մեր հանրապետության հավաքականը մեկնում է Սիմֆերոպոլ, ուսումնամարզական հավաքի, որտեղ մինչեւ հունիսի 8-ը կնախապատրաստվի նույն ամսին Բրատիսլավայում կայանալիք Եվրոպայի առաջնությանը: ■

Սկոտլանդ Յարդի ֆուտբոլային հետաքննությունը

«Սկոտլանդ Յարդը հետաքննություն է սկսել Ռուդլի տեղափոխման առնչությամբ». մայիսի սկզբներին առաջին էջի յուրօրինակներում այս բացահայտումն արեց բրիտանական «Սանդի էքսպրես» շաբաթաթերթը: Իրոք, Անգլիայի ոստիկանությունը լրջորեն հետաքրքրվում է անգլիական «Տոտենհեմ» ակումբի նախկին խաղացող Քրիս Ռուդլի 1989 թ. Մարսելի «Օլիմպիկ» տեղափոխվելու ֆինանսական պայմաններով: Հետաքննությունն սկսվել է «Օլիմպիկի» ֆինանսական հաշիվների վերաբերյալ սկսված ֆնևության շրջանակներում, միջազգային խնդրագրից հետո: «Տոտենհեմից» Մարսելի «Օլիմպիկ» տեղափոխման գումարն արդյոք իրականում կազմե՞լ է 45 միլիոն ֆրանկ, ինչպես դա հայտարարվեց այն ժամանակ:

Ըստ էության, ի՞նչ բնույթ ունեն այն տարտեսական ընկերությունները («Թորանկո», «Զեփի փրբուռուըն» եւ «Կոնսենսուս լիմիթըդ»), որոնք շուրջ 17 միլիոն դոլար գրպանեցին Մարսել տեղափոխվելիս Ռուդլի կերպարը շահարկելու շնորհիվ:

Գործարքներում սույզ ի՞նչ դեր է խաղացել անգլիացի փաստաբան Ֆայնբրգի գրասենյակը: «Տոտենհեմի» այն ժամանակվա թիմավարես Թերի Վինեբլզը եւ անձամբ Քրիս Ռուդլը թերեւս շուտով ստիպված լինեն ցուցմունքներ տալ, որպեսզի որոշ պարզություն մտցվի այս բոլոր հարցերում: Իսկ մինչ այդ Ռուդլը կունենա մի լուրջ սփոփանք. վերջերս նա պաշտոնապես ընտրվեց տարվա լավագույն անգլիացի խաղացող:

ՊԵՏՐՈՍ ՔԵՇԻՇՅԱՆ

Զարեհ Չոլյան. դեռաստի տաղանդ

Լոնդոնում լույս տեսնող արաբական «Ալ Հավադես» հանդեսի ապրիլի 30-ի համարում տպագրված հոդվածից տեղեկանում ենք, որ 15-ամյա հայ դաստանի ջութակահար Զարեհ Չոլյանն իր գերազանց նվագով բուռն հետաքրքրություն է առաջացրել երաժշտասերների շրջանում: Դրա վկայություններն են վերջին երկու համերգները, մեկը Բեյրութի համալսարանի թատերասրահում, մյուսը՝ Նինա Ջիստճյանի տանը, որտեղ նրան ունկնդրում էր Լիբանանի մշակույթի նախարար Միշել Էդդեն: Զարեհն սկսել է ջութակ նվագել 6 տարեկանից: Նրան առաջար նվագակցում է մայրը՝ Արփի Չոլյանը: Նախնական կրթությունը ստացել է Բեյրութի ազգային երաժշտական ուսումնարանում, ապա 11 տարեկանում դարձել Փարիզի երաժշտական ինստիտուտի աշակերտ: Ներկայումս փայլուն սանն է Նյու Յորքի «Ջուլիարդ» քոլեջում:

Վերջերս կայացած երեկույթում Զարեհ Չոլյանը հաջող նվագով հնչեցրել է Բախի, Բեթհովենի եւ Բաղդասարյանի ստեղծագործությունները, իսկ երկրորդ մասում կատարել հատվածներ Պագանինիի ստեղծագործություններից:

«Կարելի է ասել, կարծում ենք հիշյալ շարաթահանդեսում, որ Զ. Չոլյանն արտացոլեց կատարման հոյակապ հմտություն, ինչն անհրկբայորեն հաստատում է նրա գեղարվեստական օժտվածությունը»: ■

ԱԶԳ - ՄԱՐԶԱԿԱՆ

Բաքկեն Մելիքյանը լիբանանահպատակ

«Արարատի» նախկին խաղացող Բաքկեն Մելիքյանը դարձել է Լիբանանի քաղաքացի: Բանն այն է, որ նա զերազանց հանդես գալով Լիբանանի վերջին 2 առաջնություններում, լավագույն խաղացողի հեղինակություն է ձեռք բերել եւ արժանացել նաեւ Լիբանանի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի ուշադրությանը, որը ծգտելով ուժեղացնել իր հավաքականը, առաջարկեց ձեւակերպել է փաստաթղթերը եւ Մելիքյանին լիբանանահպատակ դարձրել:

Լիբանանի հավաքականը աշխարհի առաջնության ընտրական փուլում ընդգրկված է ասիական 5-րդ խմբում, որտեղ մրցակիցներն են Հնդկաստանի, Հոնկոնգի, Բահրեյնի եւ Հր. Կորեայի թիմերը:

Հոնկոնգի դեմ հանդիպումն ավարտվել է ոչ-ոքի 2:2, եւ մեկ գոլի հեղինակ է դարձել Մելիքյանը, որին Լիբանանում «մաեստրո» են կոչում: Այսօր Բեյրութում տեղի կունենա Լիբանանի գավաթի խաղարկության եզրափակիչ 3-րդ հանդիպումը «Պորտ» եւ ՀՄՄ թիմերի միջեւ: Վերջինիս կազմում, ինչպես հայտնի է, հանդես են գալիս նաեւ Բ. Մելիքյանը, Վ. Արզաքյանը, Ս. Օսիպովը եւ Ս. Այվազյանը, իսկ մարզիչն է Ս. Բարսեղյանը: ■

«Կանազը» հեղինակությունների սարսափ

Երեկ «Կանազ»-«Շիրակ» հանդիպումով մեկնարկեց Հայաստանի ֆուտբոլի առաջնության 6-րդ տուրը: Գեւորգ Կարապետյանի խփած միակ գնդակը հաղթանակ բերեց «Կանազին»: «Կանազը» դառնում է հեղինակությունների սարսափ. 4-րդ տուրում նույն հաշվով նա պարտության էր մատնել «Բանանցին»:

Այսօր իրենց ուժերը կչափեն.

ՀԱՄ-ՖԻՄԱ-«Բանանց», «Զվարթնոց»-ՀԱԸՄ, «Ցեմենտ»-«Երազամք», «Կոտայք»-«Իմպուլս», «Քասախ»-«Վան», «Արարատ»-«Նաիրիս»:

Մրցաշարային աղյուսակը մայիսի 20-ի դրությամբ

	Մ	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ
1. ՀԱԸՄ	8	4	4	0	0	10-1
2. Արարատ	7	4	3	1	0	10-1
3. ՀԱՄ-ՖԻՄԱ	7	5	3	1	1	14-6
4. Շիրակ	6	4	3	0	1	13-2
5. Վան	6	4	3	0	1	14-5
6. Երազամք	6	5	2	2	1	8-6
7. Զվարթնոց	5	6	2	1	3	7-8
8. Կանազ	5	6	2	1	3	8-14
9. Բանանց	4	3	2	0	1	10-1
10. Ցեմենտ	4	4	1	2	1	5-5
11. Նաիրիս	4	6	1	2	3	2-8
12. Քասախ	3	4	1	1	2	[illegible]-9
13. Կոտայք	2	5	1	[illegible]	4	[illegible]-11
14. Իմպուլս	2	4	1	[illegible]	3	5-13
15. Մալաթիա	1	6	1	0	[illegible]	1-24

ԱՇՈՏ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Բաժինը վարում է ԱՇԽԵՆ ՔԱՂԱՔԱՐՅԱՆԸ

digitised by A.R.A.R.@

Ընձայություն

Ս. ՖՅՈԴՈՐՈՎԸ ԴԺՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԲԱԽՎԵՑ ՍԻՐԻԱՅՈՒՄ

Նշանավոր ակնավիրաբույժ Սվյատոսլավ Ֆյոդորովը գտնում է, որ ինքը Սիրիայում բախվել է «ոչ լրիվ բացատրելի դժվարությունների»: Սիրիացի գործընկերների հետ Լաթաքիայում նրա հիմնած կլինիկան գրեթե կես տարի առաջ պատրաստ էր հիվանդների ընդունմանը, սակայն ռուսաստանցի բժիշկներին դեռ վիրահատելու իրավունք չի տրվել:

«Այն բանից հետո, երբ մեր երեք բժիշկները հաջող մասնագիտական քննություն հանձնեցին, նրանցից պահանջեցին արաբերենի քննություն հանձնել, որն իհարկե անհնար է, ասաց Ս. Ֆյոդորովը ՌԻԱ-ի թղթակցին: Մենք կողմնակից, որ մեր բժիշկներին բուլղարեն հիվանդների հետ խոսել թարգմանչի միջոցով կամ անգլերեն: Կարծում եմ, Սիրիայի առողջապահության նախարարությունը հասկանում է, որ բժշկի համար գլխավորը ճիշտ ախտորոշելն ու վիրահատելն է»:

Ֆյոդորովի կարծիքով, ծագած դժվարությունների պատճառը կարող են լինել ինչպես առևտրական բյուրոկրատիզմը, այնպես էլ մրցակցին խանգարելու տեղացի ակնաբույժների փորձերը:

ՍՆարf

Ընդդիմություն

Էստոնիային ընդունեցին, հակառակ Ռուսաստանի բողոքներին

Ստրասբուրգում Եվրոպայի խորհրդի խորհրդարանային ժողովի նստաշրջանում ծավալված բուռն բանավեճից հետո ձայների մեծամասնությամբ Էստոնիան ընդունվեց եվրոպական այդ կազմակերպության անդամ, որն անկյունաքար է դարձնում մարդու իրավունքների եւ ժողովրդավարության նորմերի պաշտպանությունը:

Ռուսաստանի արտգործնախարար Անդրեյ Կոզիրեւը չնայած էր հայտարարել մայիսի 14-ին Ստրասբուրգ կատարելիք այցը եւ Եվրոպայի խորհրդի գլխավոր քարտուղար Կատրին Լալյումիերին հղած ուղերձում քննադատել էր Էստոնիայի հնարավոր անդամակցությունը: Իսկ՝ Ռուսաստանի ԳԽ փոխնախագահ Նիկոլայ Ռյաբովն իր նամակում ուշադրություն էր հրավիրել ազգային միատարր պետություն կառուցելու Էստոնիայի փորձերի վրա:

Եվրոպայի խորհրդի գլխավոր քարտուղարի տեղակալ Պետեր Լեյպրեխտը ՌԻԱ-ի թղթակցին ասաց. «Եվրոպայի խորհուրդը չի կարող համաձայնել ուրիշ պետությունների եւ հենց խորհրդի գործերին Ռուսաստանի միջամտությանը, որն առայժմ խորհրդի անդամ չէ»:

ՍՆարf

«ԿԱՊՐՈԼԻՏ» ֆիրմա եւ «ԲԻՈԿՈՆՎԵՐՍԻԱ» ասոցիացիան

Զրվեժ ավանի պահեստից վաճառում են կենսահումուս:
Մեծածախ գնորդների համար սահմանված է 20 տոկոս զեղչ:
Վճարը՝ ցանկացած ձևով
Հեռախոսներ՝ 27-81-91, 58-04-26, 58-54-27, 56-83-31:

KILIKIA TOUR

Դուք ուզում եք այցելել Գերմանիա՞:
«ԿԻԼԻԿԻԱ-ՏՈՒՐ» ընկերությունը տալիս է այդ հնարավորությունը:
Ընդամենը 250 $ եւ 50000 ռուբլով կպատրաստվեն Ձեր ելքի փաստաթղթերը.
մինչեւ 16 տարեկան երեխաների համար անվճար:

KILIKIA TOUR

ԴԻՄԵՔ ՄԵԶ ԵՎ ՄԵԿ ԱՄՍԻՑ ԴՈՒՔ ԳԵՐՄԱՆԻԱՅՈՒՄ ԵՔ:

Սայաթ-Նովայի պող. «Անի» հյուրանոց, 7-րդ հարկ, 730 սենյակ
հեռ. 58-11-10, 59-43-70

PUBLISET

Հայտարարություն

«ՅԱՆՔԱՎԱՆ» բաժնետիրական ընկերությունը հրաշագեղ բնության գրկում հանգստանալ ցանկացողներին ս. թ. հունիսի 1-ից հրավիրում է իր «Երկրաբան» ընտանեկան պանսիոնատը:
Ձեր տրամադրության տակ են մեկ եւ երկու սենյականոց համարներ, ռոսկյալ սնունդ (օրական չորս անգամ), եւ, իհարկե, գերազանց սպասարկում: Մեկ օրվա արժեքն է 2 հազար ռուբլի, ուղեգրի նվազագույն ժամկետը 3 օր:

Վճարումը՝ կանխիկ կամ փոխանցումով:

Կոլեկտիվ հայտի դեպքում ապահովվում է փոխադրամիջոց՝ Երեւանից Յանքավան, որի արժեքը չի մտնում ուղեգրի գնի մեջ:

Տեղեկությունների համար զանգահարել.
25.04.38, 27.16.75, 28.14.67, 55.13.98:

Մայիսի 27, 28-ին, ժամը 18:00-ին
Երեւանի մարզահամերգային համալիրում համերգ կտա

ԱՐԱՄ ԱՍԱՏՐՅԱՆԸ

Տոմսերը վաճառվում են ՄՀՀ-ի, «Մոսկվա» կինոթատրոնի, «Երիտասարդական» մետրոյի դիմացի տոմսարկղերում:

Շտապեցեք

Նախկին ԽՍՀՄ-ը զարգացող պետություն չէ

Տոկիոյում գտնվող Արեւելյան Եվրոպայի եւ Ռուսաստանի փորձագետ, ԱՄՆ-ի Արեւելքի եւ Արեւմուտքի հիմնախնդիրների ինստիտուտի գլխավոր տնօրեն Ջ. Մրոուզը հարցազրույց է տվել «Տոկիո սիմբուն» թերթին: Պատասխանելով այն հարցին, թե Քլինթոնի վարչակազմն ինչո՞ւ է այդքան մեծ եռանդ դրսեւորում Ռուսաստանին օգնելիս, նա մասնավորապես ասել է. «ԱՄՆ ներկայիս վարչակազմը Ռուսաստանին օգնելուն առաջնային նշանակություն է տալիս նախ եւ առաջ այն պատճառով, որ առկա են ԱՄՆ ներքին դժվարություններ, երկրորդ, գոյություն ունի ռուսական միջուկային զենքի խնդիրը, որը շարունակում է սպառնալիք ներկայացնել մեր երկրի համար: Որպես երրորդ գործոն հարկ է նշել Ռուսաստանին տնտեսական օգնություն ցույց տալու անհրաժեշտությունը:

Ռուսաստանի տնտեսական վերափոխումների հարցին մոտենալիս Արեւմուտքը չպետք է չափից մեծ եւ հախուռն հույսեր ունենա: Նախկին ԽՍՀՄ-ը ոչ թե զարգացող պետություն է, այլ մի երկիր, որը զարգացել է սխալ ուղղությամբ: Ուստի եւ նախկին ԽՍՀՄ հանրապետություններում չկա նույնիսկ տարրական բանկային համակարգ, որը գոյություն ունի երրորդ աշխարհի երկրներում: Ռուսաստանի շուկայացումը պետք է քննության առնել, ելնելով տասնամյակների հեռանկարից: Այժմ իրենք ռուսաստանցիները, սկսում են խորհել այն մասին, թե իրենցից ինչ են ներկայացնում: Նրանք չափազանց անկայուն վիճակում են: Նրանց հետագա գործողություններից է կախված Ռուսաստանի ապագան, բայց սխալ փուլում այդ գործողությունների հնարավոր արդյունքները միանգամայն անկանխատեսելի են»:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ

ENTERPRISE Mercury

"Mercury enterprise"-ը

ներքական անգամ անցկացնելով ինվեստիցիոն գործընթացը, բնակչությանը հնարավորություն է ընձեռում իրենց խնայողությունները պահպանել հիպերինֆլյացիոն պրոցեսներից: Ֆիրմայի մասնագետներն այս անգամ առաջարկում են ներդրումների *հեշտացված տարբերակները*.

1. Եռամսյա ավանդների դեպքում -15% ամսական, որը ժամկետի վերջում կկազմի -45%
2. Վեցամսյա ավանդների դեպքում -20% ամսական, որը ժամկետի վերջում կկազմի -120%

"Mercury enterprise"-ը

Երաշխավորում է Ձեր գումարների ապահովվածությունը՝ արժեզրկման պայմաններում ամենակայուն արժույթ հանդիսացող անշարժ գույքով:

Երեւան, Սայաթ-Նովայի 19, «Անի» հյուրանոց, 6-րդ հարկ 632 եւ 634 սենյակներ
594-632
594-634

PUBLISET

Խորհրդային Լեզու

«Եվտելսատը» նախատեսում է արձակել եւս մեկ արբանյակ

Արբանյակային կապի եվրոպական «Եվտելսատ» կազմակերպությունը 1993 թ. հոկտեմբերին կարձակի «Ֆ-5» արբանյակ, որը թույլ կտա Արեւմտյան Եվրոպայի հեռուստահաղորդումներն ու ռադիոհաղորդումներն ընդունել Մոսկվայից մինչեւ Կովկաս: «Արբանյակը դուրս կբերվի մետական ուղեծիր եւ կհռականացնի լուրերի ու զվարճալի ծրագրերի կայուն հեռարձակում», ասաց «Եվտելսատի» տնօրեն Սան Գրինյեն: Ներկայումս «Եվտելսատը» ունի կապի 8 արբանյակ, որոնք եվրոպայի բնակիչներին թույլ են տալիս դիտել 37 հեռուստակայանների ծրագրեր եւ տարբեր լեզուներով ունկնդրել 35 ռադիոկայաններ: «Եվտելսատի» մեջ մտնում են 36 պետություն, այդ թվում Ադրբեջանը, Հայաստանը, Վրաստանը, Ուկրաինան եւ Լիտվան: Ռուսաստանն առայժմ պաշտոնապես չի անդամակցել այդ կազմակերպությանը:

ՍՆարf

«Դեն» թերթը դատապարտվել է 800 հազար ռուբլի տուգանքի

Մայիսի 17-ին Ձերժինսկու շրջանի դատարանը գրեթե միլիոնանոց տուգանքի դատապարտեց «Դեն» թերթին: Սա է թերթում «Գեբելսի հավասարիմ աշակերտները» հոդվածի հրապարակմանն ի պատասխան «Լիտերատուրնիյե նովոստի» թերթի գլխավոր խմբագիր Եդուարդ Իոդկովսկու հարուցած հայցի եւ 14-ամսյա դատավարության արդյունքը: «Դենի» գլխավոր խմբագրի տեղակալ Վլադիմիր Բոնդարենկոյի պնդման համաձայն, այդ պամֆլետում իբր նկատի է առնվել ոչ թե Իոդկովսկին, այլ «տախտ եւ ծախու գրական գործչի ինչ-որ հավաքական կերպար»: Բայց դատարանի կարծիքով, ակնարկները չափազանց թափանցիկ եւ վիրավորական են եղել: Այսպիսով, Իոդկովսկին հնարավորություն ունի 800 հազար փոխհատուցում ստանալ բարոյական վնասի դիմաց, եթե հակառակ կողմը դատավճիռը չգանգատարկի ավելի բարձր ատյանում: Պետությունը նման դատավարություններից չի տուժում: Ինչպես ընթերցվեց դատավճռում, «Դենը» պետք է լրացուցիչ 97 հազար ռուբլի վճարի դատական ծախսերի դիմաց, ինչպես նաեւ 10 հազար ռուբլի պետական տուրք եւ 50 հազար ռուբլի հոնորար Իոդկովսկու փաստաբանին:

ՍՆարf

Կեղծ դրամի խանակությունն աճում է

Ընթացիկ տարվա 4 ամիսների ընթացքում Ռուսաստանում արձանագրվել է կեղծ դրամի անօրինական վաճառքի 573 դեպք, այն դեպքում, երբ անցյալ տարվա նույն ժամանակահատվածի ընթացքում արձանագրվել էր ընդամենը 84 նման դեպք: Այդ մասին մայիսի 18-ին Մոսկվայում կայացած բրիֆինգում հաղորդեց Ռուսաստանի ՆԳՆ տնտեսական հանցագործությունների գլխավոր վարչության պետի տեղակալ Եվգենի Նովիկովը: Նրա խոսքերով, բոլոր հայտնաբերված կեղծ թղթադրամները պատրաստվում են գունավոր պատճենահանող մեքենայի օգնությամբ: Չնայած այդ «փողը» չունի քրանիշներ, մթության մեջ այն կարելի է շփոթել իսկական դրամի հետ:

ՍՆարf

Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ

Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635

Խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635

Խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635

Խմբագիր
ՅԱՄԼԵՏ ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ / 581841

Տնօրեն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863

Apple® Macintosh®
համակարգչային շարվածքը
«Ազգ» թերթի

Azg
armenian daily

Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635

47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

Թերթի ձեւավորման եւ տառատեսակների հեղինակ ՊԱՎԵԼ ՊԱԼԱՑՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@